Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера дениз ★ ШИНАРА, 17 ДЕКАБРЬ 1985 ШУ ★ № 151 (7186). ★ Мах 3 кеп.

КПСС XXVII СЪЕЗДА—ХЬИНАРЕЧА КЪАХЬЕГАМА 27 ДЕКАДА!

ЛаьрхІар кхоачашду

КПСС XXVII съезда сийна шоаш тІаийца декхараш ханал хьалха кхоачашдара хьинар кхо ца деш къахьегаш ба Назрановски трикотажни фабрика болхлой. Цхьайтта бетта планал совгІа цар арахийцай 843 эзар сома маьха товарни продукци, потребителашка ехкай 935 эзар сом мах бола тайп-тайпара продукци. Къахьегама овсарле лакхъяра задани 11 процент гаргга тІехкхоачашъяьй фабрика коллективо.

ХІанзле пхе шера план тІехкхоачашъяьй 40 гаргга болхлочо. Царех ба тІайоагІача пятилетка дийлагІча шера чотагІа къахьегаш бола хІамаш тега мотористкаш, коммунистически къахьегама ударникаш Сакалова Маруся, Богатырева ПаьтІамат, хІаьта цу пятилетка кхоалагІча шера чотагІа болх беш ба хІамаш тега мотористкаш Евлоева Марем, Цицкиева Ася, Амирханова ХІажар, Долгиева Рукъет, кхыбараш. Цар нагахьа ди дІадахийтадац шийн норма кхоачаш ца еш. Укх шера задани дикка тІехкхоачашъяьй Джандарова Сельжан керте латтача 7-ча конвейера бригада коллективо.

ЦхьайтталагІча пятилетка тІеххьарча шера шоаш тІаийца декхараш толаме кхоачашдеш ба Грозненски консервни завода болхлой. Ер шу доладелча дениз паччахьалкхен планагІа лаьрхІачул совгІа цар арахийцай 410 эзар сома маьха товарни продукци. Заданел совгІа хьаяьй 1300 эзар совгІа условни банка консерваш. Арахецача продукцега дІабода мах лохбарах кходаьд паччахьалкхена 29 эзар сом.

Яхье хьалха латташ я Вараев Мохьмада кулгалдеча томатни цеха коллектив. Цо хІанзлехьа кхоачашъяьй шера задани.

* * *

Цхьайтта бетта паччахьалкхенга 2458 тонн шура ехкай Грозненски района 1 Мая цІерагІча колхоза хьайбаш леладераша, карарча шера планагІа йохка йоагІар 2600 тонн йолаш. Укх бетта хІара дийнахьа 5,5 — 5,7 тонн шура молзаводе дІайохьийт цар.

План ханал хьалха кхоачашъе аьттув боал хІара кхоабача Іаттагара шура дукхагІа йоаккхаш хиларах. Нагахьа санна дІадахача шера 11 бетта 2293 килограмм яьккхаяле укх шера цу юкъа 2347 килограмм яьккхай. Продуктивность лакхъяьй хьайбаш дика кхабарца. Цехашка лаьрхІа кийчдаьчул тІехьагІа мара телац доакъар.

Колхозхоша толаме кхоачашъю дулх доххкара план а. Цхьайтта бетта из дІаденнад 286 тонн, шера план 300 тонн йолаш.

Доаркашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха ба Аслаханова ПаьтІамати Хадызова Тоитен. ХІара Іаттагара кхо эзар совгІа килограмм шура яьккхай цар. Дика болх бу З. Овсянниковас, Ф. Медвевас, М. Сатуевас, М. Ососкова, Б. Темирсултановас, кхыбараша. Цар а хІанзле тІехкхоачашъяьй шоай планаши декхараши.

С. ТОВСУЛТАНОВ.

Деша дай бац

Къахьегама овсарле планал совгІа цхьа процент лакхъяра парте енна задани кхоачаш ца ярал совгІа, цу лоархІамеча хьокхама цхьайтта бетта план а кхоачаш ца еш йисарех я Аргунски «Пищемаш», электромеханически, Грозненски «Трансмаш», Биохимически, Шалински цементни заводий республикерча кхы а массехк предприятей коллективаш. Кхы а вогІа да цу лакхе цІераш яьхача предприятей, иштта Нохч - ГІалгІай гІишлон управлене Грозненски аьшкбетона конструкцей завода, Грозненски кога гІирс беча фабрика коллективашка къахьегама овсарле соахка цхьайтта бетта хинначул лохагІа хилар.

Шера кхоьчча материалий чотагІа шин дийнахьа болх бара декхараш тІаийцадар республикерча промышленни предприятей, гІишлон, транспортни организацей, халкъа боахама кхыча доакъой коллективаша. Цхьабакъда, ерригa республика хьаийцача укх шера ийс бетта листах дола аьшк кходара шера тІаийца хинна декхараш 54,4 процент, цемент кхояра — 53,9 проценти хьуна материалаш кхояра 18,4 проценти мара кхоачашдаьдац. ИІовхала энерги йоагІачул дукхагІа йоаяьй. Биохимически заводе доагІачул дукхагІа 368 тонн условни доагор доадаьд, «Чечингкоммунэнерго» объединене 61 тонн доадаьд. ЙоагІачул дукхагІа 97,6 эзар гигакалори ЙІовхала энерги йоаьй «Грознефтеоргсинтез» производственни объединене. Биохимически заводе йоаьр 22,9 эзар гигакалори я. Нормал дукхагІа 20 эзар киловатт - сахьат электроэнерги зехьа йоаьй Нохч - ГІалгІай «Сельхозхимия» яхача объединене, Гудермесски локомотивни депо коллективо — цхьа миллион совгІа киловатт-сахьат, «Пищемаш» заводе 39 эзар киловатт-сахьат, «Чеченингушпромстройматериалы» объединене 69 эзар киловатт - сахьат доадаьд. ДоагІачул дукхагІа 85 тонн автобензин доадаьд «Чечeнингушколхозстрой» производственни объединене коллективо. Цу масалаша къаьгга хьахьокх кхом баран хьурмат даран лакхе цІераш яьхача предприятей коллективаша тІаийца декхараш каьхата тІа дисалга.

КПСС XXVII съезда сийна яьржача яхье дика толамаш доахаш хиларца белгала я Нохч - ГІалгІай гІишлон управленена чуйоагІача йиълагІча СМУ отделочни балхаш деш йола Н. Магомадовай звено.

Ер шу доладелча гІоне шийн дийнахьара норма 115—120 процент кхоачаш ца еш Іийнаяц из. Коллектива балха лостам телар, керда толамаш дахара из оарцагІа йоахар я звеньевая, Магомадова.

Дукха ха йоаццаш новкъосташа тешам а белла коммунистий мугІарашка хьаийцай къона болхло. ХІанз хьалхашкара бехктокхам кхы а лакхагІа ба. Из дика кхетаду звеньеваяс.

СУРТА ТІА: Н. Магомадова.

И. ПЛИЕВА сурт.

Мишта Іангара доах хьайбаш?

АЬННАР ЧАКХДОАККХ

Паччахьалкхенга шура йохкара карарча шера план хьогге кхоачашъяьй Ачхой-Мартановски района «Самашкинский» совхоза № 2 ферма коллективо. Цо дІаеннай 890 тонн, план 889 тонн йолаш. ХІанз шийтталагІча пятилетка чотагІа къахьегаш я из.

— Ер шу чакхдалалехьа планал совгІа кхы тІа 80 тонн дІалургъя оаха, — йоах ферма заведующе Хучиев Мохьмада. — КПСС XXVII съезда дикача къахьегама совгІатаца накъабаха лерхІаш ба доаркаш, скотникаш.

Іан замалахьа шура лаьгІ ца ялийтара къаьстта дика кхоаб детташ дола доахан. Дийнахьа рационагІа хІара Іатта лу 25 килограмм силос, 2 килограмм концентраташ, 3 килограмм ча, 5 килограмм свеклаш. Юкъ-юкъе силосах дІаэеш сенаж а тел. Кхабарга хьежжа шура а лу. ДІадахача шера йоаккхаш хинначунца нийсийча укх шера хІара дийнахьа 300 килограмм дукхагІа йоаккх из ферме.

Дукха болхлой ба ферме хьинар ца кходеш къахьегаш. Царех цаІ я доярка Бисаева ТІаус. Массаза а лакха хьокхамаш гойташ хьайоагІа из. Массехк шу хьалха хІаІаттагара 3 эзар килограмм шура а яьккха, районе рекорд оттаяьяр цо. Бисаевай болам хьаллаьцар дукхача доаркаша. ХІанз района совхозашка хІара Іаттагара иззал шура йоаккхаш бола доаркаш кІезига бац. ХІаьта Нохч - ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета депутат йола Бисаева ТІаус укх шера шийи хьокхам йиъ эзар килограммага дІакхоачабе лерхІаш я. ДІабахача итт бетта хІара Іаттагара 3319 килограмм шура яьккхай цу хьинар долча болхлочо.

Цунца социалистически яхье баьнна къахьегаш ба доаркаш Майтукаева Асет, Исраилова Хазман, Мурдалова Хьамила, Муртазалиева Зинату, Убиева Шовдан, кхыбараш. Бисаевас яьккхачул дукха кІезигагІа яц цу юкъа цар хІара Іаттагара яьккха шура а.

Доаркай иштта толамаш даха аьттув баьннаб скотникаша Марзаев Хьамида, Хасханов Исрапила. Молочаев Хьамида, кхыбараша зоотехнически бокъонаша дІа ма деххара, хулаш йола хало дага ца йоагІаш хьайбашта Іунал дарах. 10—20 шу да царех хІаране хьаьнала къахьега. Моттиг нийсъяьлийтац шоай ханнахьа хьайбашта доакъар ца дуллаш, хий ца моладеш, бешкарта арадаьха фо ца кхетийташ.

Бехк боаккхилга йоацаш къахьег къонача хьайбаш леладераша а. Шин беттага кхаччалца долча Іаьсашка хьожаш я Мурзаева Зайнап. Дийнахьа буси 550 грамм дозал ІотІадетталу царех хІара Іасилга, планагІа кхета доагІар 450 грамм долаш. Цо санна шоай планаши декхараши кхоачашдеш къахьег Талхигова Яхас, Батаев ІабдурахЬмана.

Ферме болх беш я доакъар кийчду цех. Хьайбаша ца юаш юхейиса силос, кхы тайпа доакъар цу цехе патока, свеклаш, кхы хІамаш тохаш кийч а дийя дІадул. Юхе хІама ца юташ дика дуъ из хьайбаша.

БІаьсти хьаяьлча гІайгІа е ца езаш совхоза механизатораша гурахьа 350 гектара тІа доакъара культураш дІаийийнай. Уж дика дегІайоагІаш латт. Лоацца аьлча, тешшаме лард еллай шийтталагІча пятилетка хьалхарча шера шурен дулхи дохкара планаш толаме кхоачашъяра.

А. АРСАМЕРЗУЕВ.

Техника кийча хилийта!

МАСТЕРСКЕШ ЕЦЕ А...

Надтеречни района къахьегамхой инициатива хьал а лаьца, техника ханал хьалха кийчъяь яккха декхар тІаийцад Шалински района «Джалка» яхача совхоза механизатораша. Цар дош деннад тоае езаш йола ерригa техника КПСС XXVII съезд хьаеллача дийнахьа кийчон мугІаре дІаоттае.

ТІаийца декхар толаме кхоачашду цар. Тоае езараш 14 трактор йолаш, шин бетта 11 трактор тоаяьй. Цу юкъа эгара дикагІа къахьийгад Саидов Абос кулгалдеча № 1 йолча тракторно-кхаш леладеча бригадерча механизатораша. 3 декабрь хьатІаотташ тІехьаювза инвентарь а трактораш а тоаяь яьхай цар.

ХІанзле ялат оардаш йола ши комбайн а кийчъяьй совхоза механизатораша. ХІаьта кхы а ялх комбайн тоаеш латт «Сельхозтехника» межрайонни объединене мастерске.

«Джалка» совхоза къахьегамхой болам хьаллаьца техника тоаяра шоай низаш тІадерзадаь болх беш ба «Автуринский» совхоза механизатораш а. Карарча шера йиъ-лагІча квартале 12 трактор тоаяра лаьрххІа вІашагІъелла бригада я. Механизаторашца цхьана къахьегаш ба моторист Исаев Бексолта, слесарь Анзоров Мовлди, сварщик Битерсултанов, токарь Абдурзаков Адлан, аьшкпхьар Алиев Нажмудди. Цар хІанзле тоаяь яьккхай бархІ трактор, йиъ ялат чуэца комбайн. Овсарле лакха йолаш болх бу хІара механизатора, ремонтника.

«Зори Кавказа» яхача совхозе техника тоаяра типовой мастерскеи кхоаленаши яц. Еце а хІара бригаде кхоккха звено вІашагІа а елла, тІатеІІа техника кийчъеш боахк механизаторашн слесараши. Балха хьалаш хала дале а цар хІанзле тоаяьй 12 трактори 4 комбайни, кийчъе езараш 17,9 йолаш.

Цига санна халача хьалашка тоаю техника «Искра», «Сержень - Юртовский» совхозашка. «Чечингплодоовощхози», «Чеченингушвинои» яхача объединенеша ахча хьахецац цу боахамашка ладар тІадоагІаргдоаца кхоаленаш хьалъяра, арa юккъе дІа а этта техника тоае эзаргйоаца гІулакх вІаштІехьдаккхара. ХІанз цІераш йийза бІоах а луш, техника кийчъеш боахк болхлой.

БІарчча район хьаийцача техника тоаяра балхаш дика дІадолхе а цхьайолча совхозашка йоакхо яц ка бола ялат, хьажкІаш чуэца комбайнаш кийчъяра. Царна юкъе я Куйбышева цІерагІеи «Курчалойскийн» совхозаш. Техника дІаоттаяь лоаттаергйола моттиг кийчъяьяц «Шалинский» совхоза № 1 йолча отделене.

И. АСЛАХАНОВ.

СОВГІАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

Еррисоюзни социалистически яхье толамаш дахарагІа, 1984—1985 шера Іаи замагІа хьайбай продукци йоаккхилга алсамдаккхарагІа, СССР Лакхехьарча Совета Президиумо СССР орденаши медалаши еннай хьалха латтача хьайбаш леладерий группана. Цу даькъе Нохч-ГІалгІай АССР гІоила денна совгІаташ:

КЪАХЬЕГАМА ЦІЕЧА БАЙРАКХА ОРДЕН

Муцагов Гелани Кадыровича — Малгобекски районерча «Кавказ» яхача комсий совхоза вокхагІа волча жа Іуна.

ХАЛКЪИЙ ДОТТАГІАЛА ОРДЕН

Умаров Шахмурза Сербиевича — Ачхой-Мартана районерча «Лермонтовский» совхоза директора.

«ЗНАК ПОЧЕТА» ОРДЕН

Дзаурова Циэш Камбулатовнана — Наьсарен районерча «Назрановсий» совхоза доаркана.

Крылевская Роза Алексеевнана — Сунженски районерча XX партсъезда цІерагІча колхоза председатела.

Кузьмина Мария Петровнана — Наурски районерча «Победа» яхача комсий совхоза доаркана.

Чеботаева Нина Михайловнана — Сунженски районерча XIX партсъезда цІерагІча колхоза Іаьсий леладечоа.

КЪАХЬЕГАМА СИИЛЕН II СТЕПЕНА ОРДЕН

Долгиева Зайнап Абасовнана — Наьсарен районерча «40 лет Октября» совхоза доаркана.

КЪАХЬЕГАМА СИИЛЕН III СТЕПЕНА ОРДЕН

Дибиров Али Нанаевича — Надтеречни районерча «Горагорский» совхоза вокхагІа волча жа Іуна.

Мудаева Зулай Висхаевнана — Ножай-Юртовски районерча Кирова цІерагІча колхоза Іаьсий леладечоа.

Овсянникова Зинаида Иосифовнана — Грозненски районерча «1 Мая» колхоза доаркана.

«ЗА ТРУДОВУЮ ДОБЛЕСТЬ» ЯХА МЕДАЛЬ

Бачаева Алет Дениевнана — Шалински районерча «Московский» совхоза доаркана.

Итиева Мария Хатуевнана — Гудермесски районерча «Новогрозненский» комсий совхоза доаркана.

Султанов Абубашир Сайдалиевича — Ведениски районерча Ленина цІерагІча колхоза доаханга хьожачоа.

Хунариков Дауд — Советски районерча КПСС XX съезда цІерагІча колхоза доаханга хьожачоа.

Юнусова Аминат Яповнана — Грозненски районерча «Грозненский» совхоза доаркана.

«ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ» ЯХА МЕДАЛЬ

Арунова Секерхан Альбековнана — Шелковски районерча «Красный пахарь» колхоза доаркана.

Нальгиева Мовлатхан Хаджибикаровнана — Наьсарен районерча «Маяк» совхоза Іаьсий леладечоа.

Умарова Баксарува — Грозненски районерча «Гикаловское» опытно-производственни боахама доаркана.

Умарова Патимат Абдрахмановнана — Урус-Мартана районерча Мичурина цІерагІча совхоза Іаьсий леладечоа.

Эдигов Леми Аюбовича — Шаьла районерча Куйбышева цІерагІча комсий совхоза доаханга хьожачоа.

Москве кхачар

Советски кулгалхоша вехарагІа 16 декабре балха доттагІала визатаца Москве венав Революционни командоване совета Председатель, Иракски Республика Президент Саддам Хусейн.

Аэродроме цунна накъаваха вар КПСС ЦК Политбюро член, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель А. А. Громыко, КПСС ЦК Политбюро член, СССР кхыча мехкашцарча гІулакхий министр Э. А. Шеварднадзе, КПСС ЦК Политбюро членалла кандидат, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела хьаллара заместитель В. В. Кузнецов, кхыбола официальни нах.

(ТАСС).

Российски литература кердача лакхаленашка

Халкъа кхолламий къахьегам, машарен социализман беркате идеалаш бахьан долаш цо лоаттабу турпала къовсам хьахьокхаш йола къаьга произведенеш хьаярах гу шоай граждански декхар Российски Федераце художественни деша говзанчашта. ДІадахача пхе шера пар даьча гІулакхий итогаш, дукхача къамий меттаварча литературах латта республика литература дІахо дегІадоаладара наькъаш дийцар Москве 14 декабре болх чанхбаьккхача РСФСР яздархой VI съезда делегаташа.

Деган гІоздаьнна тІаийцар съезде дакъа лоацараша КПСС Центральни Комитетага дохьийта письмо.

РСФСР яздархой Союза правленеи творчески союза ревизионни комиссеи керда состав хержар съездо. Яздархой Еррисоюзни VIII съезде бахийта делегаташ хержаб.

ТІеххьарча заседане председателал деш хиннача С. В. Михалкова аьлар:

— Вай съезде дег тІарен хьашт долаши дувцар литературах дийца ца Іеш, вахара эггара саготагІа долча дешаех а. ТІехь - тІехьа дукхагІа лакхлу культура говзанчий творчества идейни лостама, цар произведенеша еча воздействе художественни низа хьалхара бехктокхам. Тахан керттера декхар — халкъа вахарцара бувзамаш кхы а дукхагІа чІоагІдар, социалистически долашдар бакъи художественно геттара дикеи хьагойтар, вай дІахьалхацкахьа ахара шоай творчествaца новкъостал дар. Эггара йоккхагІйола исторически события — КПСС XXVII съезд гаргахкоачаш российски литератораша цІаьхка а дог тешадеш хьахьекхар парте вайна белгалъяьча идеологически балха керда бехктокхамеча этапа тІадерза йиш хулийташ йола воай йоккхий творчески таронаш.

Съезда тІеххьарча заседане вар КПСС ЦК Политбюро членалла кандидат, СССР культура министр П. Н. Демичев, КПСС ЦК секретарь М. В. Зимянин.

* * *

Российски Федераце яздархой писателий VI съезде хержача РСФСР яздархой Союза правлене эггара хьалхара пленум хилар.

Пленумо РСФСР ПС правлене председателалла хержар С. В. Михалков, председатела заместителалла Ю. В. Бондарев.

РСФСР СП ревизионни комиссе эггара хьалхарча пленуме цун председателалла хержар С. М. Борзунов.

(ТАСС).

Іилман-технически прогресс сихъяра, производства культура айяра наькъагІа

МАССАНЕ ДЕКХАР

Іилман - технически прогресс сихъераш нах ба. ХІаьта балхах дика кхетачарна мара карагІдаргдолаш хІама а дац из. Цудухьа ГІ. Ахриева цІерагІча назрановски «Электроинструмент» яхача заводе вІашагІъеххай тайп-тайпара курсаш, мастерий школа. Цул совгІа, дешара заведенешка шоай квалификаци лакхъяьй кулгалхоех, инженерно - технически болхлоех 68 саго.

Шоай опыт Іоаяра а дикагІъяр йовзара а вай мехкарча шоайяр санна йолча предприятешка ух специалисташ. Масала, Сухумерча «Сухумприбор» яхача завода опыт Іомаеш хилар укхазара баха инженераш, толашагІа бола болхлой. ГІулакх иштта леладарах вІаштІехьдаьннад цхьайола прогрессивни технологически процессаш балха юкъейоалае. Из дарах къахьегама овсарле лакхлу, арахеца продукци дукха дикагІа хул.

Заводе дика традици а хиннa дІаэттад электроинструменташ дикагІа хилийтара укхазара болхлой заказчикашца вІашагІбеттабалар.

Цехашта, участкашта керте латтарий бехктокхам аьбу кулгалхоштеи специалисташтеи аттестаци яро. Царех хІаране хоадам болаш йолча темах реферат язъю. Цу тІа хул производства эффективность лакхъяра йола предложенеш. Масала, сборочни цеха начальника М. Костоевай реферата тема яр къахьегама овсарле лакхъяра наькъашта хетаяь. Цо предложени елар электросверлилкашта сборка еча хана технологически процесс эргаяьккха тоаяра, могадир мастераш бригадана юкъебахьар. Из предложени тІаэцарах боккха пайда баьлар.

Ремонтно - механически участка мастера М.-С. Бокаева аттестаци еча хана предложени елар участкера ремонтни балхаш аттача дахара тІаерзаяь. Цо таро хилийтар шера ши эзар сом пайда бе.

Укх пятилетка шерашка завода кулгалхоша, партийни бюрос къаьстта теркам тІабахийтаб производства эффективность лакхъяра, керда техникеи дикагІйола технологии юкъейоалаяра, производственни процессашта механизаци яра.

Духхьал цхьайтталагІча пятилетка шерашка заводе арахеца йолаяьй 18 тайпа керда продукци. Къахьегам кердача хьисапе вІаштІехьбаккхаро таро хилийтай еррига заводе дІалаьрхІача кхычахьа балхаш де йиш йолаш 258 саг мукъавалийта. ХІаьта цу юкъа кходаьд 187 тонн металл, 257 эзар киловатт - сахьат электроэнерги.

Заводе дика лоархІача бригадех я Муталиев Мартазкъа кулгалду токарий яр. Цо укх шера массарел дукхагІа бийдал, материалаш, электроэнерги кхояьй Хадданза кердадар лохаш, болх аттача боаккхаргболча гІулакхашта тІакхувш ва бригадир ше. Цо дукха ха йоаццаш еннача рационализаторски предложене баьб бархІ бІаь сом пайда, дикка аттача баьккхаб наьха къахьегам.

Завода партийни комитето хадданза тІахьожам лоаттабу технически прогресс сихъяра, производства культура айяра. Уж дешаш дувц партийни собранешка, партбюро заседанешка. Масала, керттерча инженера, механика, конструктора, кхычар отчеташ ийцай. Цудухьа керда изделеш арахеца низ а кхаьчар, прогрессивни технологически процессаш балха юкъе а йоалайир.

КарагІдаьннараш дукха дале а КПСС ЦК апрельски октябрьскии (1985 ш) Пленума решенеша, технически прогресс сихъяра КПСС ЦК хиннача совещане дІадехарашка хьежача, дукха да заводе технически прогресс сихъяра кхоачаш ца деш дисараш. Цхьаболча кулгалхоша керда техника производствана юкъейоалаяра йоагІаш йола йоакхо яц. Моттигаш нийсалу эггара кердагІа йола оборудовани хьанхаьчачул тІехьагІа шийн ханнахьа дІа ца оттаеш, хІаьта дІаоттаяьчох а бизза пайда ца эцаш. Цудухьа заводе хІанз а дукха да кулг-кара деш дола балхаш.

А. Г. УГУРЧИЕВ.

ПАРТИЙНИ ВАХАР; ОТЧЕТНО-ХОРЖАМИЙ КОНФЕРЕНЦЕШКА

КЕРТТЕРЧА ДЕШАШТА — ДУКХАГIА ТЕРКАМ

ДIадахача шоаттадийнахьа хилар XXIV Грозненски городской партийни конференци. Цига отчетни доклад йир парте горкома хьалхарча секретара В. А. Куценкос, Городской партийни организаце ревизионни комиссе балхах йола отчет — комиссе председатела С. М. Магомадова.

— Отчетни юкъа КПСС городской комитето баь организаторски политически болх, — аьлар В. А. Куценкос, — парте XXVI съезда а цул тIехьагIа хиннача КПСС ЦК Пленумий а решенеш, Iилман-технически прогресс сихъяра дешаш дувцаш КПСС ЦК хиннача совещане установкаш, XVIII областной а XXIII городской а партийни конференцей соцамаш кхоачашдара тIаберзабаь хиннаб.

Парте горкома балха тIа отчетни хана лоархIаме моттиг лаьцар цхьайтталагIча пятилетке город социально-экономически дегIайоалаяра планаш кхоачашъяра тIехьа къовсам лоаттабара коммунисташ, беррига къахьегамхой оарцагIбахаро.

Докладчика а конференце къамаьлаш даьча делегаташа а ма аллара, парте горкомо даим теркам баьб къахьегама коллективашта юкъе социалистически яхь шерагIа йоаржаяра, цун формаш эргайоахаш тоаяра. Отчетни хана из лелаьй «ХIара балха дийнахьа хьадер дукхагIеи дисциплина тIехдикеи хилийта!», «Сийлахь-йоккхача Коталон 40 шу дизара — хьинареча къахьегама 40 кIира!», «КПСС XXVII съезда — хьинареча къахьегама 27 декада!» яхача девизегIа.

Хан-ханнахьа горкома бюро заседанешка, пленумашка дийцад города промышленноста, гIишлошъяра а транспортни а организацей, бахача наха гIулакхаш деча предприятей болх дIахо тоабарах дола дешаш, Iилман-технически прогресс сихъяра, керда техникеи хьалхалатта технологии балха юкъейоалаяра, дикагIйола опыт дIайоаржаяра дешаш.

Партийни комитетийн боахама органийн балха хадданза тIахьожам а лоаттабеш, парте горкомо баьча балхах хьахиннар гуш да, из кIезига а дац. Городерча дукхагIйолча промышленни предприятеша пхе шера заданеш кхоачашъяьй. Цу хьакъехьа эггара хьалха рапорт деннад «Старогрознефть» НГДУ, «Грознефтегаз» НГУ, «Оргтехника» яхачеи текстильно-галантерейнни объединеней, «Гроэтрубопроводстрой» треста, «Автоспецоборудование», «Промавтоматика» яхача завода, кондитерскии картонажнии фабрикай коллективаша, кхычар. Ханал хьалха XI пятилетка кхоачашъяьй Октябрьски, Старопромысловски, Ленински районаша. ПланагIа лаьрхIа хинна къахьегама овсарле лакхъелга Iалашдаьд города промышленносто.

Пятилетка заданеш кхоачашъеча дикка доккха дакъа юкъедихьад гIишлошъяра организацей коллективаша. Цар эксплуатаце дIаеннай 30 совгIа йоккха объект, 496 эзар квадратни метр наха чуIе цIеной, хьалъяьй больницей дарбан корпусаш, берий поликлиника, деша даха ха йоацача берий учрежденеш.

Пятилетка шерашка ткъаьитт процент гаргга кIезигъеннай зехьа йоаеш хинна балха ха, нийсса аханега кхоачаш кIезигъеннай еш хинна прогулаш, нах балхара дIабувлаш хувцалулга. Кхояьй электроэнерги, металл, доагор.

Дикка дукха болх баьб къахьегамхой вахара хьал тоадеш, царна гIулакхаш дара сфера дегIайоалаеш, лакхбеннаб, бытовойи коммунальнии гIулакхаш дара боарам. Подвалашка, ахподвалашка, баракашка баьхача беррига наха квартираш еннай. Дика кийчъяь квартираш еннай 1985 шера 1 январе кхаччалца йолча хана очерде эттача Сийлахь-боккхача Даймехка тIема берригача инвалидашта.

7,5 процент лакхъеннай пятилетка шерашка розничнии товарооборот, халкъа эша товараш хьаделга — 1,7-эза, бытовой гIулакхаш дара боарам — 22 процент.

Уж а кхыдола а толамаш даха вIаштIехьдалара, производства керда резерваш лахара а царех пайда эцара а наькъаш хьахьокхаш, кхоачамбоацараш дIадахара дедезараш белгалдеш яр отчетни доклад а конференце делегаташа: «Красный молот» яхача завода комплексни бригада бригадира Н. И. Брызгунова, «Октябрьнефть» НГДУ мехкдаьтта доаккхача мастера П. Я. Шуклинова, Нохч-ГIалгIай гIишлошъяра управлене СМУ-7 комплексни бригада бригадира Л. Б. Магомадова, «Автоспецоборудование» яхача завода слесарий бригада бригадира А. А. Федоренкос, кхычар даь къамаьлаш а. Делегаташа хьахьекхар Нохч-ГIалгIай областной партийни организацена чуйоагIа эггара йоккхагIйола отряд ше хиларах тарра, 29 эзар совгIа коммунистах латтача Грозненски городской партийни организаце вахара еррига оагIонашта еш йола влияни а лоаттабу тIахьожам а чIоагIбеннилга.

Отчетни юкъа парте городской комитето хадданза йоакхо яьй КПСС райкомий, партийни организацей лоархIам дIахо лакхбара, боахама гIулакхашта а къахьегамхошта кхетам балара дешашта а цар деш дола новкъостал чIоагIдара.

Дуккхача партийни комитеташа, партбюроша гIулакхах дика кхеташ лостам тел цехови парторганизацейн партгруппайи балха, къахьегамхой инициатива дегIакхувлара йоакхо ю, партийни декхараш кхоачашдара тIахьожам лоаттабу. КПСС Уставо дIадехараш мишта кхоачашду хьожаш коммунисташка отчеташ яйт, царца собеседованеш ю.

Социально - экономически дегIаахара планаш кхоачашъеча доккхий толамаш дахарах Ерригсоюзни социалистически яхьа итогех город Грозненa пятилетка диъ шера вIаштта тийннай КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦIе байранх. Из да города къахьегамхоша партийни организаце хьалхленца тIатеIIа къахьегарах, организаторски а политически а болх нийса вIаштIехьбаккхарах хьахиннар.

Цунца цхьана конференце делегаташа чIоагIа теркам тIабахийта дийцар парте горкома, райкомий, юкхьанцарча партийни организацей балха юкъе отчетни хана нийсденнача кхоачамбоацарех. Iилман-технически прогресса даькъе карагIдаьннарий дарда тIа дегIаахара темпаш лакхъяра къахьегама коллективай низ тIаберзабелга хIанз а эсала леладу горкомо, райкомаша, партийни организацеша. ДукхагIча даькъе из бахьан долаш да бIарчча хьанийцача городеи Заводской районеи производства боарама а къахьегама овсарле лакхъяра а йола пятилетка заданеш кхоачаш ца еш хIара кхоалагIйола предприяти хилар. Дукха я продукци лоаттаяра дола договорни декхараш кхоачашделга Iалаш ца деш, йолаш йолча оборудованех бизза пайда ца эцаш, фондоотдача, производства культура лоха йолаш предприятеш.

Къоастае езаш дукха проблемаш я лаьттан ченашта тохкамаш дара, буров тохара технологе, юрски отложенеш гучанхара, буров тохача овсаре болх бу ха а проходка сухал а лакхъяра даькъе. Шерра пайда эц болх беш йолча скважинашкара мехкдаьтта хьадаккхара прогрессивни методех.

Дукхача хана денз мехкдаьтта Грозный, аьнна цIи дIаяха я вай республика столица. Из да укхаза берригача мехка а йовзаш мехкдаьтта доаккха промыслаш, мехкдаьтта чакхдоаха а химически а заводаш йолга. Городе хинна ца Iеш, берригача республика халкъа боахаме а дикка йоккха моттиг дIалоац «Грознефтеоргсинтез» яхача объединене предприятеша арахецача продукце. Цхьабакъда, боаггIача боараме болх беш яц уж, арахецача продукце единицага дIадодар лакха да, хила еззача тайпара яц цун дикал а.

Парте горкома мегадац къахьегама, бийдала, материалий ресурсех дикагIа пайда эцилга вIаштIехьдаккха. Пятилетка йолаелча денз цхьан сома товарни продукцега дIадодар ворхI процент тIакхийттад. Дуккхача предприятешка кхом ца беш дIаухийт гази йIовхала энергии, дукха доаду мехкдаьтта, мехкдаьтта продукташ, кIезиглуш дац брак ярах хула зе. 16 предприяти я городе паччахьалкхен дика Знак тIалатта изделеш вIалла ара ца хецаш. Цу даькъе увттаю заданеш кхоачашъяц «Терек», «Грознефтеоргсинтез» яхача объединенеша, биохимически электромеханически заводаша.

Промышленноста цхьацадолча доакъошка бизза пайда эцац халкъа эша товараш дукхагIа арахецара, цар технически боарами потребительски свойствашии тоаяра йолча таронех. Цу лостамагIа эсала болх бу художественни промыслай объединене, «Нефтехимзапчасть» яхача заводе, кхыча предприятешка.

Капитальни вложенеш нараерзаяра план 95 процент, керттера фондаш болх бе йолаялийтара план 91 процент мара кхоачашъяьяц гIишлонхоша. Уж кхоачамбоацараш долаш я Заводскойи Ленински районаш.

ДукхагIча даькъе цу дешашта хетадир шоай къамаьлаш делегаташа Д. К. Тарасова — КПСС Заводской райкома хьалхарча секретара, Л. Н. Биевас — «Терек» яхача объединене отделочницас, З. А. Эдельбиевас — «Чечингтрикотажбыт» объединене вязальщицас.

Бахача наха деча гIулакхий боарам лакхбе беза. ЛерттIа болх беш яц городской телефонни сеть, транспорт. Дукха кхоачамбоацараш да торговле, бытовой гIулакхаш деча предприятей, медицински учрежденей балха юкъе. Царех дийцар 4-ча городской больница керттерча лоро В. И. Ситниковас, горисполкома председатела В. М. Шамардина, машиннаькъа отделене орса йоккхагIйолча продавеца Х. А. Героевас.

Доклада тIа а делегаташа даьча къамаьлашка а дикка йоккха моттиг дIалаьцар городской партийни организаце беча идеологически балха дешаша. Отчетни хана парте горкомо белгала болх баьб еррига идеологически средстваш халкъабоахама хьаддача проблемашта тIаерзаеш. Дуккхача коллективашка партийни дешара чулоацам тоабаьб, дукхагIа ба лектораш, халкъа университеташ. Лекционни пропаганда дикагIа вIаштIехьяьккхай Заводской районе. Политически балха керда формаши методаши юкъе а кхувлаш бахача наха юкъе болх бу Старопромысловски районе.

ТIеххьарча хана кIезигдукха айбеннаб городе интернациональни, патриотически, атеистически кхетам луш беш бола болх. Цхьабакъда, конференце белгал ма даккхара, городе идеологически болх КПСС ЦК июньски (1983 ш.) Пленумо, парте Программа кердача редакце проекто дIадехарашка хьежжа беш бац. ДIаяланза я марксистско-ленински дешара занятешкара формализм; эсала бу къахьегама коллективашка а нах бахача моттигашка а массово-политически болх. Цхьайолча коллективашка даьд алийта цхьа бахьан деш чакхдоах цаI дола политденош. Моттигаш нийслу царга докладчикаш лерттIа кийч ца луш. Хано дIадехарий боараме бац лекционни пропаганда чулоацам.

Докладчика а къамаьл даьча делегата В. И. Ленина цIерагIача ГНПЗ воккхагIволча оператора М. М. Кимаева а белгалдаьккхар интернациональни, патриотически, атеистически кхетам луш наха юкъе беш бола болх тIатеIIа а хадданза а банза баргбоацаш хилар.

Соахка саг йоалаяраи йоI маьре яхийтаран Грозне 450 торжественни регистраци яьй, бакъда, регистраци яьрашта юкъе нохчехи гIалгIаехи бола кагий нах вIалла а бац. Наха юкъе бу идейно-кхетама болх, къаьстта интернациональнии атеистически болх эсала беш хиларца дашха доагIа из гIулакх. Тесса лелабу атеистически болх. Ленински Октябрьски районашка, къаьстта кIезига ба укхаза атеистически темагIа нохчийи гIалгIайи меттала беседаш еш, лекцеш ешаш бола нах. Хала хете а, болаш ба майрра из болх бе ца ловш бола коммунисташ-кулгалхой. Из вIалла а ла мегаргдолаш хIама дац.

Къамаьлаш даьча Грозненски локомотивни депо машиниста-инструктора Н. Л. Буюнова, ворхIлагIча треста МУС слесара-монтажника Б. А. Куранова, республика юстице министра И. А. Албастова дуккха масалаш кхийлар къахьийга хьаданза долча рузкъах баха гIерташ, халкъа рузкъа лечкъадеш, спекуляци, кхыдола зуламе гIулакхаш леладеш бола нах бувцаш. Правоохранительни органаша царна дукхьала хIанз а боаггIача тайпара къовсам лоаттабац.

Парте городской комитето кердадар юкъскхувлаш партийно - организационни болх баь бале а, конференце белгалдаьхар, цунна юкъе дола кхоачамбоацараш. Хано дIадехарга хьежжа эргайоахаш тоаяц балха формаши методаши, балха стиль горкома бюрос, секретараша, отделий заведующеша. КПСС райкомашта, юкхьанцарча парторганизацешта практически новкъостал кIезига даьд горкомо, къаьстта партийни балха дикагIйола опыт дIайоаржаяра, керттерча дешашта цар теркам тIаберзабара даькъе. ЛерттIа тIахьожам лоаттабаьбац тIаийца решенеш кхоачашъяра. ДIахо тоабе безаш ба кадрашца беш бола болх. Уж балхаш тIа хьежаелга цар политически кийчонга, гIулакхашка, моральни чIоагIалга хьежжа хила деза.

Конференце къамаьлаш даьча дуккхача делегаташа чIоаггIа теркам тIабахийтар съезда хьалхарча парте документашта, дийцар цу хьакъехьа беча балхах, шоай коллективай цIерагIа дош делар КПСС XXVII съезда а XIX областной конференцена а даха ма доаггIара накъадахара мел могар шоаш дергхиларах.

Къамаьл даьча КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара В. К. Фотеева белгалдир шийн къаьнарча революционни традицешта мутIахьа йола Грозненски городской партийни организаци дIахо йодача хана а доккхий гIулакхаш чакхдаха могаргдолаш хилар. Цунца цхьана делегатий теркам тIаэзар дуккхача дешашта юкъера эггара лоархIамегIдар хьа а къоастадеш, перспектива а йовзаш дIахо болх бе безаш хилара, хьалхалаттарий опыт массанена йовзаргйолаш дIайоаржае езаш хилара, вай вахаре нийслуш дола негативни гIуланхаш дIадахара тIехьа хадданза а тIагIертта а къовсам лоаттабе безаш хилара.

Дийцача дешах бола шерра соцам тIаийцар конференце.

Конференце балха юкъе дакъалоацаш хилар КПСС обкома бюро членаш.

Конференце хержар КПСС горкомеи городской парторганизаце ревизионни комиссеи керда состав.

С. КОТИЕВ.

* * *

КПСС горкома кердача состава организационни пленум хилар. Парте горкома хьалхарча секретаралла хержар **В. А. Куценко**, шоллагIча секретаралла — **М. Э. Баймурадов**, секретаралла — **Л. П. Белоглазова**.

* * *

КПСС горкома бюро членалла хержаб **М. Э. Баймурадов, Л. П. Белоглазова, М. О. Бузуртанов, Х. А. Загаев Е. А. Ильин, Е. Л. Карибов, В. А. Куценко, И. М. Попов, А. Ф. Сербина, Д. К. Тарасов, В. М. Шамардин.**

* * *

КПСС горкома отделий заведующеш чIоагIбаьб: организационни — **Е. А. Ильин**, пропагандаи агитацеи — **А. В. Беляков**, промышленно-транспортни — **В. Н. Скворцов**, гIишлошъяреи городской боахамеи — **М. Д. Савранукаев**, административни торгово-финансовии органий — **Ю. М. Кириллов**, общи отдела — **А. А. Скрипченко.**

КПСС горкомерча партийни комиссе председателалла чIоагIваьв **В. М. Лавриненко.**

* * *

Грозненски городской партийни организаце ревизионни комиссе кердача состава эггара хьалхара заседани хилар. Ревкомиссе председателалла хержай **Л. Л. Неделькова.**

XXIV ГОРОДСКОЙ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕ ХЕРЖА КПСС ГРОЗНЕНСКИ ГОРКОМА ЧЛЕНАШ:

Абдулаев В. А.
Акименко С. Н.
Ананченко В. И.
Андреева Г. А.
Арсукаев У. А.
Астафуров А. М.
Аушев А.-Х. Х.
Баймурадов М. Э.
Басина Э. Д.
Батаев К. А.
Белоглазова Л. П.
Беляков А. В.
Бондаренко К. М.
Бормотов В. М.
Бородин В. Я.
Бузуртанов М. О.
Булатова Н. П.
Василенко Б. И.
Василюшкин Ю. В.
Ветров П. И.
Висаитов М. В.
Гашина Г. В.
Героев Ю. Х.
Глухов В. С.
Горбова А. В.
Гудько Н. А.
Дагаев В. Б.
Даниlец В. М.
Даева С. А.
Двейтов Х. М.
Дериглазова О. В.
Елфимова О. А.
Ефремов В. В.
Жарков В. В.
Загаев Х. А.
Зайчиковский В. П.
Зюба Б. И.
Ильин Е. А.
Имаев З. М.
Каплина Л. Я.
Карданьльский А. К.
Карибов Е. Л.
Кизилова Л. П.
Кириллов Ю. М.
Козорезов И. И.
Коркоценко Л. М.
Коротин Ю. А.
Крамской П. И.
Кузнецов В. Г.
Куценко В. А.
Лавриненко В. М.
Лисоколенко В. П.
Луганский А. И.
Лычаный А. И.
Луценко Л. Н.
Магомадов С. М.
Масленников Г. А.
Мирошниченко О. Н.
Митряшкина П. С.
Михеева С. А.
Мкртичан А. А.
Надиров Е. А.
Павленков И. М.
Парагульгов М. А.
Погибель Г. М.
Попов И. М.
Поползухина Н. И.
Пучков Е. И.
Раздорский Г. А.
Роева Л. И.
Росляков В. П.
Савранукаев М. Д.
Сербина А. Ф.
Скворцов В. Н.
Скрабова В. Д.
Скрипченко А. А.
Смирнов В. А.
Солцаев М. М.
Сухова В. С.
Тарадыменко Л. Б.
Тарасов Д. К.
Таштамиров Р. М.
Турпалов А. А.
Хворостецкая С. Б.
Хулап В. Е.
Черевиченко Н. С.
Черникова М. Ф.
Шамардин В. М.
Шахтиева Ж. А.-Х.
Щенко А. А.
Эштиев А. М.

XXIV ГОРОДСКОЙ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕ ХЕРЖА КПСС ГРОЗНЕНСКИ ГОРКОМА ЧЛЕНАЛЛА КАНДИДАТАШ:

Ананьев Е. В.
Антонова Л. В.
Аушев М. М.
Баркинхоева А. С.
Винюкова Е. С.
Востриков А. Д.
Волков Ю. Д.
Газиханов А. А.
Дахкильгов Т. Д.
Джукаев А. Б.
Ефремов О. В.
Жидаев В. В.
Казаченко Т. В.
Котиев С.-Г. С.
Курдюкова В. А.
Маслова В. С.
Омарова З. С.
Пантюхин В. А.
Проскурнина Н. П.
Прохоров В. К.
Пышненко Е. С.
Пятибрат А. Ф.
Саидова Л. Д.
Саломатина Л. В.
Томасов Р. А.
Хасиев С. Х.
Хусаинов Л.-А. Э.
Чернобаев Г. М.
Чечель В. М.
Шелухин А. З.
Шуклинов П. Я.

XXIV ГОРОДСКОЙ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕ ХЕРЖА ГРОЗНЕНСКИ ГОРОДСКОЙ ПАРТИЙНИ ОРГАНИЗАЦЕ РЕВИЗИОННИ КОМИССЕ ЧЛЕНАШ:

Баранова Н. В.
Глинко А. С.
Ерзикова Н. С.
Ерош В. И.
Карцев Ю. В.
Курносова Т. А.
Мартынов Н. А.
Неделькова Л. Л.
Осмаев А. А.
Тепикина Т. И.
Чигрина Р. Н.
Чудновский А. Д.
Шахмурзаев А. А.

Штаба заседани

ДIадахача пIаьраска дийнахьа КПСС Нохч-ГIалгIай обкоме маларцеи алкоголизмацеи къовсам лоаттабара республиканскии штаба аргIанара заседани хилар. Из хьайийллар КПСС Нохч-ГIалгIай обкома секретара Е. В. Тумсоева.

КПСС Центральни Комитетои СССР Министрий Советои маларах алкоголизмаи дукхьала къовсам лоаттабара даь соцамаш кхоачашдара хьакъехьа дийцар ВЛКСМ Нохч-ГIалгIай обкома шоллагIча секретара Г. В. Чумакова. Цо белгалдаьккхар, комсомольцаштеи кагирхоштеи юкъе молаш бола нах кIезига боацилга. Цар общественни порядок телхаю, зуламаш ду, медвытрезвителашка бийсаш йоах. Дукха я цу тайпара моттигаш общежитешка, ресторанашка, кафешка. Менна болаш гучабовларах ткъо саг комсомола мугIарашкара дIаваьккхав, ши бIаь сага выговораш яьй.

Пренешка къамаьлаш дир ВЛКСМ Шалински райкома хьалхарча секретара М. Ордухаевас, «Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединене комсомольски комитета секретара К. Рыженкова, ВЛКСМ Ленински райкома хьалхарча секретара С. Адаменкос, кхычар.

Заседани чакхйоалаш къамаьл дир Е. В. Тумсоева.

М. МУРАТОВ.

КПСС XXVII съезда накъадолхаш

Ювцаш я КПСС Программа кердача редакце, КПСС Устава де могадеча хувцамий, Керттерча лостамий проекташ

Юрта боахаме шера юкъера лаьрхIача чуэцача валовой продукце боарам 14 — 16 процент айбе, керттерча даькъе дегIаахара интенсивни факторий, Iилмана, техникана, хьалхалаттача практикана кердда карагIдаьннараш юкъекхахьара, хьаьча производственни потенциалах эффективнегIа пайда эцара чотагIа а айбеш.

(1986 — 1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнии дегIайоалаяра Керттерча лостамаш тIара).

ПРОФСОЮЗНИ СОБРАНЕ МОГАЙИР

Укх деношка Грозненски машиннаькъа отделене Керттерча лостамий проект ювцаш профсоюзни собрани хилар.

«Iилма - технически прогресси машиннаькъахошта хьалхашта латта декхараш» яхача темах доклад йир отделене профкома председатела Г. А. Мкртычева. Цо дийцар коллективо КПСС XXVII съезда накъайодаш даьхача къахьегама толамех, балха дисциплина тоаярах, социалистически яхье хьалхалаттарех. Грузооборот соахка хинначул 12 процент дукхагIа я, пассажираш дIа-хьа кхувлара план кхоачашъяра гарга я. Юкъера лаьрхIача поездо хьош бола мухь 14 процент дукхагIа ба. Цох хьахинна экономически эффект 253 эзар сом.

Дукха да кхоачамбоацараш а. Къахьегама овсарле 1,6 процент хила езачул лохагIа я. Кхо эзар совгIа саг физически балхаш деш ва, царна юкъе 400 кхалсаг а йолаш. Керда технологи юкъейоалаяьяларе царех 30 процент болхлой кулг-кара деча балхех мукъабаргбар. Бакъда, из даьдац. ЛаьрхIа да лелаш йола составаш роликови подшипникашца Iалашъе, смазкана экономе е, вагонашка хьажара а тоаяра а керда технологи оттае, дозал дукхагIа дола поездаш лелае.

ШийтталагIча пятилетке бригадни подрядах болх беш хургба дукхагIйола машиннаькъахой. 50.000 сома маьхa йола вагонаш йоассаеш йола эстакада хьаергъя. Керттерча лостамий проект ювцаш докладчико белгалдаьккхар 2000 шерага кхачале берригача советски наха чуIе фусамаш хьае лаьрхIа долга. Доккхал деш тIаийцар машиннаькъахоша уж дешаш. Собране гулбеннараша а пренешка къамаьлаш даьраша а дуккха шоашкара предложенеш йоалайир.

Керттерча лостамий проекта «Транспорти бувзами дегIаахар» яхача раздела юкъеяхьийта могайир «**Машиннаькъахой социально-бытовой хьал-таро тоае, Iилма-технически прогресс дегIаярга хьежжа физически балхаш кIезигде, могаш боацачарнеи отпуске болчарнеи дарбаш дайтеи салаIеи керда профилактореш, санатореш, курорташ хьалъе**» яха керда пункт.

Т. КАРТОЕВА,
машиннаькъа отделене болхло.

Дега йIовхалца

1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча хана а СССР экономически социальнии дегIайоалаяра Керттерча лостамий проекта тIа аьннад: «Юрта боахаме шера юкъера лаьрхIача чуэцача валовой продукце боарам 14—16 процент айбе, керттера дегIаахара интенсивни факторий, Iилмана, техникана, хьалхалаттача практикана кердда карагIдаьннараш юкъекхахьара, хьаьча производственни потенциалах эффективнегIа пайда эцара чотагIа а айбеш».

34 шу да аз юрта боахаме болх бу. Дика хов сона цхьа процент а юрта боахама продукци дукхагIа яккха мел хала да. ТIаккха мел дукха къахьега деза 14—16 процент из алсамйоаккхаш хилча? Хьалхашка оттадаь декхар атта деце а, из кхоачашде йиш йолаш да. Юрта боахаме дукха я пайда ца эцаш йола таронаш. Уж йолга вайна массанена а ховш да. ХIанз вIалла ца хиннача тайпара лоархIаме да болх тоа а беш, интенсивни методашна майрра довлилга, дикагIдар хьа а эцаш, къахьегама овсарле лакхъелга. Из ца дой мехка экономика дикагIча оагIорахьа хувцалургъяц. Iомадала деза вай лаьтта доал де, лакха хьувкъам кхебе, дикагIйолча опытах пайда эца. Уж я вай резерваш.

Са дас, Товбота Гаспос, тIом хьалехьа хьалхарча шерашка цу хана «Красный партизан» оалаш йолча колхозе (хIанз тха боахаме дола лаьтташ леладора цо).болх бора. Цхьа пхьаьд йоаллача нохарца 2—3 гектар лаьтта аьха а аьхе, хIара гектара тIара 30—35 центнер хьажкIаш чуэцар. Цу хана чIоагIа лакха хьувкъам лоархIар цох.

Тха звено кхаь сагах латт. Ши бIаь гектар йола хьажкIий кха да оаха доал деш. ДIахо йодача хана шозза доккхагIа дола кха лeладе лаьрхIа а да тхо. ХIара шера дикагIа хулаш боагIа хьувкъам. Из дуккха дукхагIа ба са дас чуэцаш хинначул.

Къамаьл дац, вIаши нийсъе йиш яц тха шинне таронаш. ХIанз низ бола техника я кхашка болх беш, хьалха кулг-кара деш хинна балхаш тахан машинаша ду. ХIаьта а, диллац сона, чIоагIа хам беш, дийнача сагаца мо, дас лаьттанца къамаьл даь. Хьамсара хетар цунна из!

Ма хулла дукхагIа хьувкъам чуэца безам болча саго боча леладе деза лаьтта, йовза еза цун оамал. Дукха моттигаш нийслу де доагIача тайпара Iунал ца дар бахьан долаш, лаьтто пайда ца луш, ахархочо хьийга къа эрна довш.

Лаьтта — беркат да. Дега йIовхалца, кулга говзалца Iалашде деза из. Йоеза еза цун къайленаш... Цхьа масал доаладергда аз. Iа шийла а хуле, бIаьсти тIехьа а юсе, дIадувш дола хьажкIий фийгаш 5 сантиметр мара кIоарга дохка мегаргдац. КIоаргагIа дохке дегI дахьаргдац цар. Из ахархочоа ха деза.

Шийна тоамбар дича гIадвода саг. Иштта да лаьтта а. Тха совхозе болх беш ва къона механизатор. В. Измайлов. Iалаьмате дукха беза цунна шийн болх. Дика Iомаяьй агротехника бокъонаш. Ше доал деш йолча хIара гектара тIара 35 центнер ВИР-42 яхача фух йола хьажкIаш чуийцай Измайлова. Хьинар кхо ца деш къахьегаш ба Б. Беков, А. Олигов, М. Мерешков.

Iалаьмате лоархIаме да къахьегам нийсса вIаштIехьбаккхар а. Таханарча дийнахьа коллективни подрядал дикагIа балха форма йовзац сона. Нарядаш ца оттаеш болх вIаштIехьбаккхарои алапи даларои хIара къахьегамхочун бехктокхам айбу, «хур-хургда-кх, хиннар-гургда-кх» яхаш, ледара болх бе витац. ХьадоагIар а хьадаьчох тийша да. Мекъачо шийна а шийца болх беча новкъосташта а зе ду. Цхьаькха а да ала дезаш: хIара болхло производства да ву коллективни подрядо. Масала, агротехнически балхаш маца, мишта дича бакъахьа да яхаш совхоза кулгалхощеи специалистащеи каст-каста къовсам боал са а соца болх беш болча С. Х. Яндиевеи М. А. Гадиевеи. Агронома йоах цкъа культиваци йича кхоачам ба, хIаьта тхона хов из гIулакх шоззакхозза дича дикагIа долга. Хьацар даккха-м деза, бакъда хьувкъам дикагIа хул.

ДIадахача пхе шера хьинаре къахьийгад тха звенос. Планах 26 центнер мара йоацача 1981 шера — 54, 1982 шера — 70, 1983 шера — 73, 1984 шера — 106, 1985 шера — 114 центнер хьажкIаш чуийцай оаха.

— Мишта карагIдоал шоана хIара шера рекордни хьувкъамаш чуэца, — хетт тхога. — Цхьа къайле йовзаш хила еза шоана...

— Цхьаккха къайле яц. Техниках, минеральни а органически а удобренех пайда эцар, ханнахьа агротехнически гIулакхаш дар, коллективни подрядах болх вIаштIехьбаккхар —из я-кх тха къайле.

ГаргагIертай парте XXVII съезд. Дикача хьокхамащца накъаболх цунна «40 лет Октября» яхача совхоза хьажкIаш лелаераш.

Б. КОДЗОЕВ,
«40 лет Октября» яхача совхоза звеньевой, КПСС обкома член.

ДикагIчар санна болх бе

Боккха теркам тIабохийташ еш тха совхоза къахьегамхоша 1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнии дегIайоалаяра керттерча лостамий проект. Цу лоархIамеча партийни а паччахьалкхен а документа тIа белгалдаьхад Даьхен экономика чIоагIъяра советски халкъа хьалхашка латта керттера декхараш. Къаьстта кертагIдаккха безам ба са Керттерча лостамий проекта тIара ер дешаш: «Бахача наькъа деррига тайпай а социальни группай а вахара хьалтаро тоаелга, къахьегама сфере а наькъа хьалашка а кIоаргга хувцамаш делга Iалашде». Из программа кхоачашъеча эггара хьалха де, дезар да ялат дукхагIа даккхари цун ларда тIа дулх, шура, тха, кхыйола хьайбай продукци алсамъяккхари. Из декхар тахан актуальни да тха боахама а.

ТIеххьарча шерашка оаха дукхагIа хьувкъаду коартолаш, шекара свеклаш.

Цхьаьца болча хьалхалатташа, звеньяша, бригадаша хьинаре къахьегара чотагIа даьхад уж толамаш, дукхагIча даькъе. ХIаьта кхыча производственни подразделенеех дийцача, царна юкъе я бухсоццаш хьахулар царел 30—50 процент кIезигагIа дараш. Хьалаш цхьатарра доллашехьа гIулакхаш бе-бе хилара бахьан фуд? Бахьан цаI мара дац — балхах дог ца лазар, наькъа къахьегам лерттIа вIаштIехьбаккха ца хар, балха говзал кIоаргагIа Iомаяра йоаггIача бесса уйла ца яр.

Цо хьахьокх тха боахаме таронех бизза пайда ийбеш ца хилар. Из нийслу хьалхашка оатта декхараш кхоачашдеча хIаране юкъе хьош дола дакъа цхьатарра ца дихиларах. Цудухьа керттерча лостамий проекта VI разделе «**Агропромышленни комплексана хьежаеча ресурсех пайда эцилга наькъа санна айде**» яхача дешашта «**Цунна хьалхара хIаране бехктокхам лакх а беш**» аьнна тIатохаре бакъахьа хетар сона.

А. БАРХАНОЕВ,
«Назрановский» совхоза керттера инженер.

БархIазлагIа хержача Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета шоллагIа сесси

1986 ШЕРА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЦИАЛЬНИИ ДЕГIАЙОАЛАЯРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАНА ХЬАКЪЕХЬАРА

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика

ЗАКОН

Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

Статья 1. Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совето хьачуенна 1986 шера Нохч - ГIалгIай АССР экономически социальнии дегIайоалаяра Паччахьалкхен план Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета планово - бюджетнии отраслевии комиссеша дав тоадараш теркал а цеш, могае.

Статья 2. 1986 шера Нохч-ГIалгIай АССР экономически социальнии дегIайоалаяра Паччахьалкхен плана керттера ер хьокхамаш чIоагIде (Нохч-ГIалгIай АССР Министрий Совета доал тIадолча боахаме):

	Бустама единица	1986 шера план	1985 шера да нийсача совйоалар
Промышленни продукцена реализаци яр	млн. сом	102,65	4,5
цу даькъе:			
Моттигерча промышленноста министерство	»	48, 4	7,3
Кхачан промышленноста министерство	»	37,75	3,0
«Чеченингушстройматериалы» объединени	»	16, 5	0,3
Паччахьалкхен капитальни вложенеш	»	36,09	39
цу даькъе:			
производственни гIишлошъяр	»	2,57	34
производственни йоаца гIишлошъяр	»	33,52	39
Къахьегама овсарле:			
промышленносте			2,3
гIишлошъеча			0,5
Паччахьалкхени кооперативнии торговле розничнии товарооборот, общественни питане товарооборот а тIехьа	млн. сом	867,0	6,0
Бахача наха деча бытовой гIулакхий объем	»	29, 3	8,3
Паччахьалкхен бюджете латтача дошкольни учреждешкарча берий дукхал	эзар саг	0,36	—
Юкъарча дешара школашкарча дешархой дукхал			
Профессионально - технически дешара заведенешкара арахеца квалифицированни болхлой	»	243,7	1,4
	»	12,48	1,3
Больницашкарча маьнгей дукхал	эзар маьнги	13,03	2,6

Нохч - ГIалгIай АССР-е 1986 шера массе меттера еча финансироване чотах ерриги а лаьрхIача 288,62 эзар квадратни метр чуIе моттиг йола цIенош хьалде, цу даькъе жилищни кооперацие чотах — 23,79 эзар квадратни метр.

Статья 3. Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совето. КПСС ЦК апрельски (1985 ш.) Пленума решенецщеи Iилма-технически прогресс сихъяра дешаех лаьца КПСС ЦК хиннача Совещане еннача установнацщеи хьалхле а лелаеш, 1986 шера Нохч - ГIалгIай АССР экономический социальнии дегIайоалаяра Паччахьалкхен план кхоачашъеча юкъагIа Iалашдолда Iилма - технически прогресса карагIдаьннарех биззагIа пайда эцареи къахьегама овсарле ма могга лакхъяреи, производствана интенсификаци яра, доагор, бийдал, материалаш, кхыйола ресурсаш кхояра, боахам лелабара кердача методаша балха эффективности дикали лакхъяра еш йола воздействи чIоагIъяра, эшшача метте заданеш нийс а еш халкъа боахама ерригача звеньяшка паччахьалкхен, планови, къахьегама дисциплина чIоагIъяра ларда тIа республика социально - экономически дегIаахар дIахо сихделга.

Статья 4. Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета тIадуллалда Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета планово - бюджетнии отраслевии комиссеша 1986 шера Нохч - ГIалгIай АССР экономический социальнии дегIайоалаяра Паччахьалкхен планах лаьца яьча заключенс тIарча предложенешкеи замечанешкеи хьожилга а царех лаьца йоаггIаш йола решенеш тIаэцилга а.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1985 ш. 11 декабрь.

1985 ШЕРА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЭКОНОМИЧЕСКИИ СОЦИАЛЬНИИ ДЕГIАЙОАЛАЯРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАН КХОАЧАШЪЯРА ЛЕЛАМАХ БОЛА

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета соцам

Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

1. 1985 шера Нохч - ГIалгIай АССР экономический социальнии дегIайоалаяра Паччахьалкхен план кхоачашъяра лелама хьакъехьара Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета доклад теркаме эца.

2. 1985 шера Нохч - ГIалгIай АССР экономический социальнии дегIайоалаяра Паччахьалкхен план кхоачашъяра динза даргдсацар Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совето деш хилар белгалдаккха.

3. Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета планово-бюджетнии отраслевии комиссеша яьча предложенешкеи замечанешкеи, хIаьта иштта Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета заседане 1985 шера Нохч - ГIалгIай АССР экономический социальнии дегIайоалаяра Паччахьалкхен план кхоачашъяра хьакъехьарча дешах лаьца депутаташа яьча предложенешкеи замечанешкеи хьожилга а КПСС ЦК апрельскии октябрьскии (1985 ш.) Пленумий решенеща хьалхле а лелаеш, укх шерарех 1986 шерарен планови заданеш толаме кхоачашъяра тIасраавь мероприятеш чаккхйоахилга а Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета тIадилла.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1985 шера 11 декабрь.

1986 ШЕРАРЧА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АВТОНОМНИ СОВЕТСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕСПУБЛИКА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН БЮДЖЕТА ХЬАКЪЕХЬАРА

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика

ЗАКОН

Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

Статья 1. Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совето хьачуенна 1986 шерара Нохч - ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджет доходаштеи расходаштеи 201833 эзар сом долаш чIоагIъе.

Статья 2. Халкъа боахамга — промышленность, юрта боахам, жилищно - коммунальни боахам, халкъа боахама кхыдола доакъош дегIадоаладарга — дIадахийта 1986 шерарча Нохч - ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджете дерригa а лаьрхIача 38068,9 эзар сом оттаде.

Статья 3. Социально - культурни мероприятешка — массане а юкъарча дешара школашка, юкъерча лаьрхxIа йолча дешара заведенешка, Iилма - тохкама учреждешка, библиотекашка, клубашка, театрашка, кепайоазонга, просвещеней культуран кхыча мероприятешка; больницашка, берий яслешка, санаторешка, унахцIенони физически культуран кхыча учреждешка; пенсешкеи пособешкеи — дIадахийта 1986 шерарча Нохч - ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджете дерригa а 151519,0 эзар сом оттаде.

Статья 4. Паччахьалкхен Iаьдален паччахьалкхен управленеи органаш лелаярга дIадахийта 1986 шерарча Нохч - ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджете 4445,5 эзар сом оттаде.

Статья 5. 1986 шера Нохч - ГIалгIай АССР республиканский бюджет доходаштеи расходаштеи дерригa а 103863,0 эзар соми 1987 шера 1 январе кассе дуса оборотни ахча 2250,0 эзар соми долаш чIоагIде.

Статья 6. 1986 шерара городийи районийи бюджеташ доходаштеи расходаштеи дерригa а лаьрхIача 143438,0 эзар соми 1986 шу чакхдоалаш цу бюджетий кассашка дуса оборотни ахча дерригa а 4450,0 эзар соми долаш чIоагIде, цу даькъе:

(эзараш сомаш)

Районаши городаши	1986 шерара доходаши расходаши	1987 ш. 1.01 кассе дуса оборотни ахча
Ачхой-Мартановски район	5307	170
Ведениски район	5507	170
Грозненски район	8584	280
Надтеречни район	4262	160
Назрановски район	8986	220
Наурски район	6203	210
Ножай-Юртовски район	7284	210
Советски район	2777	150
Сунженски район	7802	280
Урус-Мартановски район	7562	220
Шалински район	13032	420
Шелковски район	6033	220
г. Грозный	45853	1300
г. Гудермес	8026	220
г. Малгобек	6220	220

1986 шера районийи городийи бюджеташка потребительски кооперацe организацей розничнии товарооборотага хьежжа оборота тIара йоаккхача налогацара кхы тIа а чудоагIа ахча е боарамаши проценташи йолаш оттаде:

	эзар сомаш	проценташ
Ачхой-Мартановски район	3368	19,9
Ведениски район	4396	50,2
Грозненски район	3404	13,0
Надтеречни район	2097	18,4
Назрановски район	4543	20,0
Наурски район	2458	9,8
Ножай-Юртовски район	5507	41,7
Советски район	1998	37,9
Сунженски район	3313	10,4
Урус-Мартановски район	4504	19,5
Шалински район	6017	13,7
г. Гудермес	765	5,2
г. Малгобек	3097	34,2
	45467	

Статья 7. 1986 шера Нохч - ГIалгIай АССР районийи городийи бюджеташка еш йола отчисленеш чIоагIъе:

а) бахача нахагара йоаккхача подоходни налоган оборотах йоаккхача налоган тIера укх боараме:

Районаши городаши	Отчисленеи проценташ бахача нахагара йоаккхача подоходни налогацара	моттигерча пром-ста, бахача наха битовой гIулакхаш дара, потребительски кооперацe оборота налогацара	Кхыча отраслей оборота налогацара
Ачхой-Мартановски район	100,0	100,0	40,0
Ведениски район	100,0	100,0	40,0
Грозненски район	100,0	100,0	40,0
Надтеречни район	100,0	—	40,0
Назрановски район	100,0	—	40,0
Наурски район	100,0	100,0	40,0
Ножай-Юртовски район	100,0	100,0	40,0
Советски район	100,0	100,0	40,0
Сунженски район	100,0	100,0	40,0
Урус-Мартановски район	100,0	—	40,0
Шалински район	100,0	100,0	40,0
Шелковски район	100,0	100,0	10,6
г. Грозный	26,0	100,0	6,8
г. Гудермес	100,0	100,0	40,0
г. Малгобек	100,0	—	40,0

б) кооперативни предприятешнареи общественни организацей хозорганашкареи йоаккхача подоходни налогах, колхозашкара йоаккхача подоходни налогах, хьун доходагIа, СССР дезал боацарашкара, цхьаьчен кIезига дезал болчен гражданашкара йоахача налогах, 1986 шерарча ахчан - хIамай лотереях тIадоагIача ахчашцара 100 процента боараме;

в) 1986 шера йохкача Паччахьалкхен чурча кхалж боагIача заема ахчашцара 50 процента боараме;

г) кооперативнии общественнии организацей хIамашта шоай лоIамагIа еча страхованех, транспорте пассажирашта декхарийла а беш еча страхованехи декхар дав тIайожаеча страховане кхыча тайпаехи 1986 шера хьатIадоагIача ахчашцара 10 процента боарамеи хIамашта страховании ярах бахача нахагара доахача страховой ахчашцара 50 процента боарамеи.

РСФСР «Госкомнефтепродукта» Грозненски управлене оборота тIара йоаккхача налога контингентацара 1986 шера Нохч - ГIалгIай АССР республикански бюджете хьачутела ахчаш 51,3 проценти «Чеченингушвино» яхача производственни объединене Грозненски чхьагIарий - коньякий комбинато телараш 100,0 проценти чIоагIде.

Статья 8. 1986 шерарча Нохч - ГIалгIай АССР Паччахьалкхен бюджетах лаьца Нохч - ГIалгIай АССР планово-бюджетнии отраслевии комиссеша яьча заключенеш тIарча предложенешкеи замечанешкеи, хIаьта иштта Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета заседане депутаташа яьча предложенешкеи замечанешкеи хьожилга а царех лаьца йоаггIаш йола решенеш тIаэцилга а Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета тIадилла.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1985 шера 11 декабрь.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР 1984 ШЕРАРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН БЮДЖЕТ КХОАЧАШЪЯРАХ ЙОЛА ОТЧЕТ ЧIОАГIЪЯРАХ БОЛА

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета соцам

Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

Доходаш 209713 эзар сома боарамеи расходаш 196635 эзар сома боарамеи, доходаш расходел 13078 эзар сом тIех йола 1984 шерара Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Паччахьалкхен бюджет кхоачашъяра отчет чIоагIъе.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1985 ш. 11 декабрь.

«НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР АГРОПРОМЫШЛЕННИ КОМПЛЕКСА УПРАВЛЕНЕ ОРГАНИЙ СИСТЕМАНА ХУВЦАМАШ ДАРАХ ДОЛА» НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ ЧIОАГIДАРА ХЬАКЪЕХЬАРА

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика

ЗАКОН

Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

«Нохч-ГIалгIай АССР агропромышленнии комплекса управлене органий системана хувцамаш дарах дола» 1985 шера 9 декабре тIанийца Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ чIоагIде.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1985 ш. 11 декабре.

«НОВКЪОСТ КОЖУХОВСКИЙ С. Н. НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР АГРОПРОМЫШЛЕННИ КОМИТЕТА ПРЕДСЕДАТЕЛАЛЛА ХЬОЖАВАРАХ ДОЛА» НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ ЧIОАГIДАРАХ БОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета соцам

Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

Нохч - ГIалгIай АССР Министрий Совета председатела хьалхара заместитель новкъост Кожуховский Степан Никитович Нохч - ГIалгIай АССР агропромышленни комитета председателалла хьожаварах дола 1985 шера 9 декабре тIанийца Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ чIоагIде.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1985 ш. 11 декабрь.

НГIАССР ХАЛКЪА ДЕПУТАТИЙ МОТТИГАШКАРЧА СОВЕТИЙ ПОЛНОМОЧЕХ ЙОЛЧА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЦХЬАЙОЛЧА ЗАКОНОДАТЕЛЬНИ АКТАШТА ХУВЦАМАШИ ТIАТОХАРАШИ ДАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ ЧIОАГIДАРА ХЬАКЪЕХЬАРА

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЗАКОН

Нохч - ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совето соцам бу:

НГIАССР халкъа депутатий моттигашкарча Советий полномочех йолча Нохч - ГIалгIай АССР законодательни акташта цхьадола хувцамаши тIатохараши дарах дола 1985 шера 8 апреле тIанийца Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ чIоагIде.

Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч - ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный,
1985 ш. 11 декабрь.

Дуне цхьан кIирагIа

ПАРТНЕРСТВО ЦIЕНА ЛЕЛАЯРА ТIЕХЬА

Дерригача дунен тIа чIоаггIа теркам тIабахийта тIанийцай Москве хинна американо-советски торгово-экономически совета (АСТЭС) шера йола аргIанара собрани. ХIанз къаьстта лоархIам болаш я СССР-ен США-и кулгалхой дукха ха йоаццаш Женеве вIашагIкхийтта хинна хиларга хьежача йоккхача шин держава аьннар оттача гIозарий викалий переговораш.

АСТЭС собрани йолаш Кремле шу оттадаьча хана КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева даьча къамаьла комментареш еш дунен тайп-тайпарча мехкий газетий обозревателаша белгалдоах, Малхбоаленнеи Малхбузеннеи юкъера торгово-экономически бувзамаш дегIадоаладара дешага советски кулгалхой, эггара хьалха политика ларда тIара хьожаш хилар. Нагахьа санна вай шин мехка юкъерча гIулакхашка торгови бувзамий призмага гIолла хьоже тамаш я США а СССР а экономически вахара лоархIамегIа йола фактор цу гIулакхех хьахуле: вай товарооборте ВIашагIкхийттача Штаташа лоацар 13-гIа моттиг я, хIаьта американскичоа юкъе Советски Союзо лоацар — 16-гIа моттиг. Из ишта дале а боккха лоархIам болаш я политически даькъе советско-американски гIулакхий лоаттамо дунен кхела еш йола влияни.

Торговли тешшамеча машарaи дIа-юха дувцар кхетадеш хиларaи лард йоллара новкъостал дергдола цу тайпарча гIулакхий стабилизатор санна я. Цу цхьан хана СССР цкъаза Вашингтоно лелаю дискриминации доазонаш оттадаь йоацачен партнерствана тIехьа я. Из деррига а конъюнктурни политически наькъагIа леладе дезаш да. цунца дувзаденна Ассошиэйтед пресс яхача американски агентства М. С. Горбачева къамаьла изложени еш белгалдаьккхад: «советски кулгалхочо, къаьгга дIакхайкадаьд. ВIашагIкхийттача Штаташкара цхьаккха дехар деш СССР хургъяц, хIаьта советски Iилмахошта карагIдаьнна гIулакхаш белгал а даьхад», аьнна. Къайле йоацаш да торгови бувзамаш дегIадоаладара наькъа тIа американски администраце искусственно хьаеш йолча духьаленаша американски бизнесменаш корзагIбоахилга а уж раьза боацилга а, торговлена увттаду доазонаш кIезигдара бола тIахьехам, ядаьд «Вашингтон пост» яхача газето дикка хьаллоац США аьннар оттарий дукхача викалий оагIонгахьара.

Цунца дувзаденна тернам тIабахийтанза балац торговни гIулакхаш дукхагIча даькъе кхыча доакъошкара гIулакхашца параллельно дегIадоагIаш хила деза аьнна дIахайкадаьча США торговле министра М. Болдриджа къамаьл.

Телхача а кхерамеча а хьал тIа кхаьча советско-американски гIулакхаш керттера бахьан дар хьадда толам а боаккхаш чакхъяьнна Женеве хинна переговораш е еза Советски Союз оттар. Халкъий хьашташ кхоачашдара шин мехка юкъерча тайп-тайпарча сферашка «Женева уйлана» материализаци е еза, торгово-экономически бувзамий даькъе а еш.

ХАЙБЕРА ЛОАМАШКАРА ТIОМ

Пакистански регулярни эскара доакъоша бокъонца тIема Iилман бокъонегIа, танкаш, вертолеташ, артиллери юкъе а йолаш тIом болабаьб Хайбера лоамашка (Къулба - Малхбузен доазон тIара провинци). Фуд из: йоккхий маневраш я, е моллагIа агрессор юхатохар да? Е из а е вож а дац. ТIом хьашт долаш лоалахой бац Пакистана, бац цунах лата безам бараш, хIаьта цу тайпарча боарамашка кхоачаш ученеш янза даргдоацаш пакистански эскар а дац, мехка чухь селла дукха де дезаш кхы гIулакхаш латтача хана.

Афганистана доазон йистошкарча лоаман районашка йоккхий топаш етташ хилара бахьан кхыдар да: Афгански революцена духьала Пакистана территоре тIара беча хьоабанза болча тIема юкъе дакъа лаца ца туташ чIоагIгIа духьалаяьннай афридии цинварии яха пуштунски племенаш, Пуштунаша чIоагIгIа дIакъайлай доазон йистошкара районаш цигга гIолла Афганистане бандаш дIачаухаргIйоацаш, хIаьта шоай лаьттара контрреволюционни базаш дIайоахилга хьа а дийхад.

Уж гIулакхаш даьд доазон йистошкарча племенай лакхера джирга Кабуле чакхъяьнначул тIехьагIа, лоархIаш болча викалаша, пуштунийи белуджейи баьччаша ДРА революционни Iаьдал хьаллоацилга дIахайтачул халкъа карагIдаьннар лораде декхар тIанийцачул тIехьагIа.

Племенаша даьча цу гIулакхо, гучох, Исламабадера бараш корзагIбаьхаб. Ховш ма дий Афганистана духьалара тIом тIема режимо пайда эцаш болга. США-с юхаозаргдац Пакистана камаьрша тела «совгIаташ», цунах Юкъерча Малхбоалера ший экспансионистски политика чакхъяккхарaи революционни Афганистана духьала агрессн лелаярaи йола керттера база а еш. Алхха герз а деннад царна 3,6 миллиард доллар маьха. кхы кIезигагIа дала лерхIац из хьатIайоагIача хана а. Дикка дукха ахча кхоач хIара шера Вашингтоно Афгански контрреволюцена хьежадеча дукха миллионаш долчох пакистански военни барий кисашка. Цудухьа чухийцад цар Америке хьаьча эггара кердагIа йолча хIанзарча техниказа кийчдаь дола шоай эскар афридии шинварии племенашта духьалара карательни операци еча.

Цхьабакъда, тIема низ дуккха тIех бале а карателашца магац шоай декхар кхоачашде. Шинвари а африди а оагIув хьаллаьцаб дукхагIдолча кхыча пуштунски племенаша, хIаьта иштта Пакистана территоре тIа бахача белуджейша а. Дукха нах боабой а, бIаргча юрташ йохаеш дIайоахе а пуштунаш духьала латт карателашта. Пакистански бIуна а хул чIоагIгIа доккха зе.

Цу дерриганеша дагадохийт бIаь шу хьалха хинна хIама, Хайберски поход йолаш афгански племенаша шоай даьхе ший лоIаме хилара духьала баьнна британски колонизаторий дукха эзараш нах юкъе бола бIу бохабаьча хана хинна хIама. США империализма хьалдеш дола Пакистански правителий эскар, шеко а йоацаш, цу ден тIа кхоачаргда. ПаргIато езаш долча племенай оагIув хьаллоацаш да афганскии пакистанскии халкъаш, дерригача дунен тIара прогрессивни общественность.

НАХА ДАГАЛАТТАРАШЦА ТАРЛУШ ДОАЦАР

США кулгалдеча эшалонерча гIулакхаш тIара нах каст-каста Европе аха баьнаб. Дукха ха йоацаш унхаза хиннав Пентагона шеф К. Уайнбергер. Лондоне цо кIал кулг яздаьд «седкъашкара тIемаш» аьнна цIи тилла йолча США космически милитаристски программана юкъе Великобритане дакъалоацаргхилара хьакъехьарча соглашенена. Тори правительство хIанз а хинай ший йоккхагIйолча партнера тоам бар де гIерташ, цу тайпара хIама английски халкъа дагалаттарашца вIалла тарлуш деце а. Лондон дIанхийттай «седкъашкарча тIемий» планех, — язду французски «Монда» Женеве лакхерча боараме советско-американски вIашагIкхетар хинначул тIехьагIа Малхбоаленнеи Малхбузеннеи юкъера гIулакхаш тоадаларга догдаха йиш йолаш эттача гIулакхашта американо-английски соглашене негативни влияни е тарлуш хилар белгал а доакхнаш.

Американски «кераштa» хьалхаваьнна лелар дIа ма ваххинге Европе венав США паччахьалкхен секретарь Дж. Шульц. Из хиннав Англен Бельгеи, цига цо дакъалаьцад кхыча мехкашцарча гIулакхий министрий боараме хиннача НАТО совета сессе.

Брюсселера деча хоамех, бельгийски столице Шульца къайлагIа яьча переговорашеи НАТО совета сессе даьча къамаьлои тешал ду атлантисташ дIахо йодача хана а герзаш Iоадара наькъагIа дIахо яха, масала, эггара хьалха тохара йола керда американски ракеташ Малхбузен Европе оттаелга дIахо дахьа лерхIаш хилара.

Из ишта дале а Европе тIехь-тIехьагIа дикагIа кхетаду, космоса милитаризаци яро космически а ядерни а герзашта доагIаш долча дешай комплексагIа Женеве еш йола советско-американски переговораш аьттув болаш чакхъяларга догдоахилга цIенхаштта толхадергдолга. цхьа бахьан доацаш дац СОИ юкъе дакъалаца ца туташ Дани, Норвеги, Греци Нидерландаш, хIаьта иштта Канада а Австрали а юхаяляр. Белгала хIама да космоса милитаризаци яра никъ Франце харцахьа лархIар а.

Кхохкам кIадбелга чакхдаккха гIерташ я Советски Союз. Из бакъдеш ба, масала, вай мехко баьккха аргIанара лоархIаме гIа: ший инициативагIа СССР-о боевой дежурствера дIаяьхай хьалхагIа европейски зоне оттаяь хинна СС-20 яха ракеташ, демонтаж яй царна лаьрхIа хьалъяь хиннача стационарни установкашта.

В. ЧУКСЕЕВ.
О. КУЗЬМИН.
В. МАТЯШ
(ТАСС).

Москван историн реконструкцен Музея залашка оттаьй 1941 шера декабре советски столицана гаргагIерта фашистски бIу хIалакбара хетаяь «ТIом, Москва, Котало» яха экспозици.

Выставке да военни фотокорреспондентийн кинооператорийн, Московски тIема доакъашхой документальни фотосурташ.

СУРТА ТIА: экспозици кийчъеш ба музея болхлой О. И. Ситниковаи В. В. Соколови.

В. ВЕЛИКЖАНОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

Спортивни хоамаш

ВОЛЕЙБОЛ

Чакхъяьлар «Ленина байракх» яхача Малгобенски районни газето хьожаяь приз яккхара йола волейбольни яхьаш. Эггара хьалха спортивни майда тIа арабаьлар Вознесенскера газ чакхйоахача завода командеи городерча чурча гIулакхий отдела спортсменаши. Счет 2:0 йолаш заводчанаш котбаьлар. ШоллагIча вIашагIкхетаре горисполкома команда эша а яь, котало яьккхар гороно коллективо. Дика лайзар М. Горьке цIерагIча совхоза команда. Цо атта эшабир ЦРБ волейболисташ.

Хьалхарча ахфинале гороно спортсменаша счет 2:1 йолаш эшайир № 19 йолча школа команда. ВГПЗ волейболисташ котбаьлар М. Горьке цIерагIча совхоза коллективал.

Финале заводера спортсменаш вIашагIкхийтар гороно командаца. Ловзар чекхдаллалца царех малагIа котваргва ала йиш йолаш дацар. Хьалхарча йиъ сетах счет 2:2 яр. Дика ловзар гороно командацара А. Дзагиев, А. Алироев, Г. Чупурук, Б. Цароев, А. Яндиев, заводчанашта юкъе дикагIа вар М. Коттоев.

Приз яьккхар гороно спортсменаша, шоллагIчеи кхоалагIчеи моттигашка я ВГПЗ-ен № 19 йолча школан командаш.

ШАХМАТАШ

Урус-Мартановски шахматни клубе кагирхошта юкъера шахматех йола яхьаш чакхъяьхар просвещене министерствас. Цига дакъа лоацаш вар 24 зIамсаги 6 йоIи.

МаIача наха юкъе призераш хилар Мартиросов Сергей, Леонов Андрей, Бариcенко Константин. Мехкарашта юкъе цхьатарра очкош яьхар О. Калиниченкоси, К. Охрименкоси. ЗIамагIбараштa юкъе хьалхара моттиг яьккхар № 60 йолча юкъерча школа барттайнача коллективо.

Кастта РСФСР кагирхошта юкъе хургйолча яхьашка дакъалоацаш хургба дикагIбола шахматисташ.

Республика экранаш тIа

«ЮХАДЕРЗАРГХИЛАР ДИЦДЕ»

Сийлахьча Коталон 40 шу дизара хетадаь шоаш даьккха из керда фильм хьажа могаду молдавски кинематографисташа. Цун ларде лаьцар Балтике тIеххьарча бетташка хин кIал хиннача тIемах дола бакъдар. Немций «кердача герзий» цхьа тайпа дар кердача классегIеи модификацегIеи дола субмаринаш (хин кIал гIолла лела лодкаш). Гитлера оттаьча планагIа, Англена блокировани а яь, из сепаратни переговорашта юкъе а йоалаяь, тIема юкъера дIаяккха лаьрхIадар. ТIакха Малхбоален фронте тIом бара бIу а техника а мукъаяргьяр.

...Данциг яхача порте арaяла кийчъеннаяр «Тироль» яха гитлеровций тIема транспорт. МсастагIчун тIема низаша передислокаци ю дн ха дезаш дар советски подлодкаш. Из задани кхоачашъелга тIадилладар бIаьи ткъаьи цхьайтталагIча лодкана. Бухтана тIадаха вIаштIехьдаьлар цун. ХIанз моастагIчун транспорт хьалаха езар...

Фильме дакъа лаца бийхабар хIанз флоте гIулакх деш бола матросаш, подводникаш. Хьалхашка лаьтта декхар дар картина материал моггача бесса художественни репортажа гаргаюгилга.

Сценаре автор ва Александр Молдавский. Режиссер - постановщик — Василий Брескану. Керттера роль ловзаю Александр Филиппенкос.

«БЕРТИИ ЗАКОНАШ ДОЛЧА ХАНА»

Из керда картина даьккхад эстонски кинематографисташа. Нана лаьттан дукха ха хьалхарча историн драматически оагIув зрителашта хьаелла. XIV бIаьшерене хинначох дувца лаьрхIад из фильм даьккхараша. Цунца цхьана из да фильм-легенда, цунца я фольклорни мотиваш а безама романтически истори а, бухсоццаш, приключенчески а да из картина. Цун турпалаш машаре бахаш бола ахархой ба. Бакъда, цхьайолча хана бIухой хила безаш а нийслу уж.

Картина режиссер - постановщик ва студент волча хана денз шийна теркам тIазза Олав Неуланд.

«МА КАГИИ ДАР ТХО»

А. Довженко цIерагIча студе кинематографисташа даьккхад из фильм.

50-гIа шераш чакхдоала ха. Пхийтта шу гаргга ха я тIом дIабаьнна, бакъда, бицлуш бац из.

Бера хана денз шоайла бовзаш бар Сашаи Юляи. ТIом чакхбаьннача шерашка цхьана берий беша а ухаш, вIаши доттагIал а долаш лелаш бар уж. Шераш дIадахар. Саша йоккхача городе гIишлошъяра институте деша вахар, Юля медицински институте цамогаш я аьнна чакх ца йоалаш а йиса, больнице санитаркалла балха яхар.

ЕрзаргIоаца лазар дар Юляйна хиннар. Из больнице Iойижача, гIелъеннача, бос бахача сесага бIара а хьежаш, из ерзаргхиларах тешае гIертар Саша. ХIаьта Юляе ела а къежаш, дош лу ерза...

Картина даьккхад режиссера М. Беликова.

В. КОВАЛЕВА.

Новкъосто — новкъостах

ХЬЕХАРХО — КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН

Ноябрь бетта шоллагIча дийнахьа ТIой-Юртарча бархIшера школе ший тайпара цIей дар — цIихезача хьехархочун Дрогинова-Касиева Валентина Сергеевнай хьехара балха стаж 25 шерага кхаьчаяр.

25 шу — лоаца ха яц хьехача берий даьй а ноаной а баьгIаб цунна хьалхашка делаш, яздеш, дика оамалаш Iомаеш. Хьехархо юртахошта дика йовз.

— Валентина Сергеевна, — дех аз, — хьай йIаьха биографи ювца сона.

— Са биографи лоаца я, — жоп лу хьехархочо, — ерригa а шин-кхаь мугIар тIа хошаргья. 1942 шера вай республика Наурски района Николаевски станице яьй со. Цига школа яьккхай. ТIаккха Грозне педучилище дийшад. Цул тIехьагIа — 1960 шера ТIой-Юрта хьожайир. Укх бiъ пен юкъе 25 шера болх а баьб, дIахо бе дага а я. Из я-кх хьона са биографи.

Ший предмет кIоаргга ховш хьехархо я Дрогинова. Къаьстта дика бу цо кхетама болх. Цо хьанийца класс оамала а тIадувхача барзкъанга хьежача а эргаш хул. Масее оагIорахьа бу хьехархочо кхетама болх. Нагахьа санна гIаггIе айдаь корах ара пионерски иллеш хозе, ха мара дезац цо кулгалду 6 «а» класс, цIей дезде кийчлуш йолга. Переменах а бераш хул цунна гонахьа.

— Со зIаммига йолаш а яр цу балхах хьогаш. Лоалахой бераш гул а дий, баь тIа Iоховша а дий, «урок» лора аз. Школа яьккхача харжа езача профессех вIалла шеко яцар. Со дехне а яьннаяц. Сона дукха беза сай болх.

Хьехархочун болх хала ба. Паччахьалкхено а парте а даха лаьрхIача толамех керттера дакъа советски хьехархочунга кхоач. Цох доккхал де доагIа. Са а да сай доккхалаш — са дешархой хIанз республике цIихезза нах ба. Малав актриса Кодзоева Дугурхан ца йовзаш? Са дешархо я из. Цун цIи, цун сурташ каст-каста гу сона газетий оагIош тIа. Хучиев Дауд — партийни болхло, Джемиева Лейла — лакхера образовани йола хьехархо, Арчаков Билан — юрист. ХIаьта Яндиев Асхьаб Москве ВПШ деша вагIа. ХIара сай дешархо мичав, фу деш ва хов сона. Къонача тIехьено нийса никъ лаьцаб. Дайнадац цар тетрадашка хьожаш аз хьийга къа.

ХIанз Валентина Сергеевна чуйнна дешархой патриотически кхетам лакхбара къахьегаш я. Цо доалду класс (Павлика Морозова цIерагIа йола отряд («Лахар» яха операци Iалашъеш я. Сборашка каст-каста го йиш я сийлен пионераш — тIема ветеранаш Албаков Солсбика Махьмад, Арчаков Къарамсолта Хасолта. Цар къонача пионерашта дувц советски нах фашисташта духьал мишта лаьттар.

Хьехархочун болх дуккхаза белгалбаьккхаб баркалашца, грамоташца, кхыча совгIаташца. Ленин ваь 100 шу дузаш Юбилейни медаль елар цунна.

Дуккхача дезала нана я из ше. Ялх бер да цун, шевар дешаш а ва. Укхаза, ше балха хьаенача юрта дика хIамаш корадир хьехархочоа: наьха лоархIам, ший ираз, коллегайи берийн безам.

I. КОДЗОЕВ,
хьехархо.

ТЕЛЕПРОГРАММА
17—22 ДЕКАБРЕ

17 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «20 декабре». Телевизионни йиъ сери йола художественни фильм. 1-ра сери. «ТIема диктатура».
9.45 — «Юхайистхила, зурманчаш».
10.15 — «Юрта сий» яха П. Масканьи опера.
11.25 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — «Заполярьи седкъа» яхача документальни фильма премьера.
15.30 — «Бераштa оахкарех».
16.00 — «Кердадараш».
16.05 — 1905—1907 шерашка Россе хиннача революце 80 шу дузаш. Исторе оагIош. «ЦIеча Пресне тIехьале».
16.55 — «Известия» газета совгIат даккхара йола хоккея дунен халкъашта юкъера турнир. Швеце вIашагIтеха — Канада вIашагIтеха. 2-гIеи 3-гIеи периодаш.
18.15 — «Саги закони».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — К. Ваншенкин. Духьдухьача шерий лирика.
19.30 — КПСС XXVII съезда накъадолхаш. Киргизски ССР телевидене программа.
21.00 — «Ха».
21.35 — Советски Эскара А. В. Александрова цIерагIча шозза Краснознаменни академически иллеи халхареи ансамбла концерт.
23.10 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «Вахара сердал». Iилма-популярни фильм.
8.35 — Истори. 5гIа класс.
9.00 — «Чархи лаьттан тIоаи». Iилма - популярни фильм.
9.10 — Французски мотт. ШоллагIча шера Iомабераштa.
10.05 — СПТУ дешаш бараштa. Эстетически кхетам балар. 1-ра передача.
10.35 — Географи. 6-гIа класс.
11.05 — «Шахматни школа».
12.10 — «Декоративно - прикладни искусство». Iилма-популярни фильм.
13.10 — Б. Л. Васильев. Произведеней оагIош тIа гIолла.
14.00 — И.-С. Бах. 2-гIа передача.
17.45 — «Хьа горизонташ».
18.15 — «Нохч - ГIалгIайчен ди».
18.35 — «Письмона тIехьашна саг латт» (гIалгIай меттала).
19.05 — «Дунен халкъашта юкъера обозрени (нохчий меттала).
19.20 — «Известия» газета совгIат даккхара йола хоккея дунен халкъашта юкъера турнир. СССР вIашагIтеха — Финлянде вIашагIтеха. 2-гIеи, 3-гIеи периодаш. Перерыв йолаш (20.00) — «Бийса даькъала хийла, бераш!».
21.00 — «Ха».
21.35 — «20-ча декабре». Телевизионни йиъ сери йола художественни фильм. 2-гIа сери. «Саботаж».
22.40 — «Кердадараш».

18 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «20-ча декабре». яха йиъ сери йола телевизионни художественни фильм. 2-гIа сери.
9.40 — Мультипликационни фильмаш.
10.10 — «Наькъахочун клуб».
11.10 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — «На борту эксперимента», «Димитровград», «Палитра жизни» яха мехка телевизионни студий документальни фильмаш.
15.55 — Грузи халкъа ашарий концерт.
16.20 — «Кердадараш».
16.25 — Советски изобразительни искусство. Е. А. Кибрик.
17.15 — «...Ялхайтта шу кхачанза болчарна а бокхачарна а».
18.00 — «Россе писателаш». (РСФСР писателий VI съезда балха материалех).
18.30 — «Санъердаме мукъамаш».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — Алкоголизмах доалача зуламах лаьца документальни фильм.
19.20 — «ХьалхагIа доахаш хинна хьамсара иллеш».
19.50 — «Кердадараш».
19.55 — «В. И. Ленин. Вахара оагIонаш». «Из «Искры»... 1900—1907 шш.» яхача цикла дукха сереш йола телевизионни фильма премьера. «Кортамукъален мух» яха 1-гIа фильм.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Декабрьски сайренаш» яхача цикла «Фестиваль в музее» яхача фильма-концерта премьера.
22.50 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «Мезень — заповедное слово» яха илма-популярни фильм.
8.35, 9.35 — Истори. 10-гIа класс.
9.05, 12.40 — Немций мотт. Хьалхарча шера Iомабераштa.
10.05 — СПТУ дешаш бараштa. Астрономи. Седкъий.
10.35, 11.40 — Юкъара биологи. 9-гIа класс.
11.05 — «Дезали школей». Телевизионни журнал.
12.10 — Истори. 7-гIа класс.
13.10 — «Эстетически кхетам». В. С. Розова СПТУ дешаш барашца еш йола беседа. 1-гIа передача.
13.40 — Биосфереи саги.
14.10 — «Техника керда хIамаш. Вакуумни выключателаш» Iилма-популярни фильм.
14.20 — И. С. Соколов-Микитов. Вахареи творчестваи оагIонаш.
15.00 — «Кердадараш».
17.20 — «Шиуляйские смотрины», «Бригадиры звездного». Документальни фильмаш.
18.20 — «Нохч-ГIалгIайчен Ди».
18.40 — «Къахьегамеи литератураи турпал» (нохчий меттала).
19.05 — «КПСС XXVII съезда накъадолхаш». «Советски района къахьегамхой гIулакхаши планаши».
20.00 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Кердадараш».
20.20 — Езача атлетиках йола СССР чемпионати кубоки.
21.00 — «Ха».
21.35 — «20-ча декабре». Телевизионни йиъ сери йола художественни фильм. «Террор». 3-гIа сери.
22.40 — «Кердадараш».

19 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «20-ча декабре». Телевизионни йиъ сери йола художественни фильм. «Террор». 3-гIа сери.
9.40 — «СССР халкъа музыкальни фольклор». Концерт.
10.20 — «Гуш долчох — теша хала да».
11.20 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — «Юртара горизонташ». «Прекрасная половина», «Чабанский путь», «Наш пахарь» яха документальни фильмаш.
15.50 — Концертни зале — школьникаш ба».
16.35 — «Кердадараш».
16.40 — «Массадолча сурташка — малх ба».
16.55 — «Известия» газета совгIата дунен халкъашта юкъера хоккеях йола турнир — ВIашагIкхийтта Канадеи — ВIашагIкхийтта ЧССР. 2-гIеи 3-гIеи периодаш.
18.10 — «Вахара путевка».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «Деша тIехьа — гIулакх». Дувцаш да КПСС Устава проекта хувцамаш. Передача дIахьош ва — политически обозреватель Г. В. Пряхин.
19.40 — М. Равель. «Вальс». ДIалоьх Московски государственни филармони академически симфонически оркестро.
19.55 — «В. И. Ленин. Вахара оагIонаш». «Из «Искры»... 1900—1907 шш.» яхача цикла дукха сереш йолча телевизионни фильма премьера «Вай большевикаш да» яха 2-гIа фильм.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Известия» газета приз йоккхаш дунен халкъашта юкъера хоккеях йола турнир. ВIашагIкхийтта СССР — вIашагIкхийтта Швецин. 2-гIеи, 3-гIеи периодаш.
22.55 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «...Настоящая фамилия не установлена» яха документальни фильм.
8.35, 9.35 — Юкъара биологи. 10-гIа класс.
9.05, 13.05 — Испански мотт.
10.05 — СПТУ дешаш бараштa. В. И. Ленин «Партийни организаци партийни литературен».
10.35, 11.40 — Зоологи. 7-гIа класс.
11.00 — «Даьхен сигале лораеш». Iилма-популярни фильм.
11.10 — «Мамай школа».
12.10 — Истори, 8-гIа класс.
12.40 — А. П. Чехов. «Хамелеон». 6-гIа класс.
13.35 — «Берий цIейш» яха субтитраш дола художественни фильм.
15.05 — «Кердадараш».
16.50 — «Милый лжец» яха телевизионни фильм. Хьалхара сери.
18.00 — «Хургболча хьувкъама лоархIам» яха беседа (нохчий меттала).
18.15 — «Нохч - ГIалгIайчен ди».
18.35 — Ритмически гимнастика.
19.05 — «Специалиста потенциал».
19.35 — Ювцаш я ЦК КПСС проекташ.
20.00 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Кердадараш».
20.20 — Езача атлетика СССР чемпионати Кубоки.
21.00 — «Ха».
21.35 — «20-ча декабре» яха телевизионни йиъ сери йола художественни фильм. «ВЧК». 4-гIа сери.
22.40 — «Кердадараш».

20 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «20-ча декабре» яха телевизионни йиъ сери йола художественни фильм. «ВЧК». 4-гIа сери.
9.40 — «Баку. ТIема шераш» яха телевизионни документальни фильма премьера.
10.30 — «И. Дунаевске мукъамаш».
11.15 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — «Гаьнардар — гаргада». Документальни фильмаш: «Керда оагIонаш», «ТIехьенна бола хоам».
15.25 — «Эрсий мотт».
15.55 — Подмосковьера агропромышленни комплекс.
16.25 — «Кердадараш».
16.30 — «Лаьттеи, сигалеи форда тIеи».
17.00 — «Пятилетке хьалхалаттараш». Iилма - популярни фильм.
17.20 — Экрана тIа А. Гайдара турпалаш. «ТIема къайленаш».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «Халкъа мукъамаш».
19.15 — Вай вахара программа. Ювцаш я ЦК КПСС проекташ. ЦК КПСС дунен халкъашта юкъерча отдела зам. заведующи К. Н. Брутенца выступлени.
19.40 — «Кердадараш.
19.50 — «В. И. Ленин. Вахара оагIонаш». «Из «Искры»... 1900—1907 шш.». Телевизионни дукхасерийни фильма премьера. «На штурм самодержавия». 3-гIа фильм.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Салют, фестиваль!», яха передача оагIонаш.
23.05 — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «Дукха дахалда» яха телевизионни документальни фильм.
8.35 — «Природоведение» яхача передача почта».
9.05, 13.00 — Английски мотт. Хьеха 1-гIа шу.
9.35 — Ф. Листа музыка.
10.35, 11.35 — А. С. Пушкина «Дубровский». 5-гIа класс.
11.05 — Iилма - популярни фильм.
12.10 — XVIII бIаьшере йоаллашен XIX бIаьшере йоалуши эрсий искусства. Провинциальный портрет.
13.30 — Росси революце 80 шу дузаш 1905—1907 шш. Партех дола дувцараш «ДIахада вай къаьнарча Iамах».
14.15 — Вс. Вишневский — писатель-коммунист.
15.05 — «Кердадараш».
16.05 — «Хьамсара харц лув саг». (Милый лжец») яха телевизионни фильм. 2-гIа сери.
17.00 — «Артековцы». Документальни фильм.
17.30 — «Дешархо» (гIалгIай меттала).
18.00 — Юртбоахама обозрени. «Ахархой хIара деннара йоакхо».
18.35 — «Къонабараш —ферме» (нохчий меттала).
18.40 — «Звено надежности». Документальни фильм.
19.15 — «Миштий доахан Iангара дахара кийчо». Рейд (нохчий меттала).
19.30 — Киножурнал.
19.40 — Энергетика дейна хеталь. «Энергоресурсаш кхояра».
19.55 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!».
20.05 — «Объективо бехк бу».
20.20 — Езача атлетика СССР чемпионати Кубоки.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Известия» газета совгIата дунен халкъашта юкъера хоккеях йола турнир. ВIашагIкхийтта Финляндии — вIашагIкхийтта Швецин. 2-гIеи, 3-гIеи периодаш.
22.55 — «Кердадараш.

21 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «Выставка Буратино».
9.05 — ДIалоьх электромузыкальни оркестро.
9.30 — «Наькъашка дIа-юха лелара кхерамзле».
10.00 — Телевизионни фильм XI Еррифсоюзни фестивале приз яьккха. г. Горький. «Болдинская бессонница» яха фильм.
10.50 — «Радуга» яха халкъа творчествах йола телевизионни программай VI Дунен халкъашта юкъера фестиваль. Придунайски паччахьалкхен фольклор. (ЮНЕСКО программа).
11.20 — «Ха хьатIакхаьчай». Телевизионни документальни фильм.
12.10 — «Дезали школей». Телевизионни фильм.
12.40 — Халкъа ашараш лекхарий III Еррироссийски конкурса заключительни концерт. Краснодарера передача.
13.55 — «Къулбаседа дневника тIара».
14.30 — «Кердадараш».
14.45 — «Керда цIераш». Ф. Шопена цIерагIа халкъа дунен юкъера пианистий конкурс.
15.50 — «Известия» газета совгIата Дунен халкъашта юкъера хоккеях йола турнир. ВIашагIкхийтта Канадеи — вIашагIкхийтта Финляндии. 2-гIеи 3-гIеи периодаш.
17.15 — «Оризонт» яхача ансамбла концерт.
17.30 — «Са доалача хIамай дуне».
18.30 — «Известия» газета совгIата Дунен халкъашта юкъера хоккеях йола турнир. ВIашагIкхийтта СССР — вIашагIкхийтта ЧССР.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Телехьежархой дехарах». «Труффальдино из Бергамо» яха телевизионни фильм. 1-гIеи, 2-гIеи сери.
23.45 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «Могаш хила безам бале».
8.30 — «Iуйранара почта». Музыкальни передача.
9.00 — «Вай беш».
9.30 — Украински телевидени программа.
11.00 — «Наькъахочун клуб».
12.00 — «Стадион массарна а».
12.30 — «Деревня». Телевизионни документальни фильм.
13.25 — Дэвиса кубках йола теннис. Финал вIашагIкхийтта ФРГ — вIашагIкхийтта Швеции. ФРГ-ра передача.
14.05 — Бераштa дола художественни фильмаш.
15.00 — «Известия» газета совгIатах йола дунен халкъашта юкъера хоккеях йола турнир. ВIашагIкхийтта Канадеи — вIашагIкхийтта Финляндии. 1-ра период.
15.40 — «КIиранди». Художественни фильм. 1-ен 2-ен сери.
19.00 — «Нохч - ГIалгIайчен ди».
19.10 — Кхоана энергетика Ди.
19.40 — «Ханаца гIа боахаш». НГIАССР заслуженни артиста Ю. Идаева творчески портрет.
20.10 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш»,
20.20 — «Клубе вIашагIкхет доттагIий».
21.00 — «Ха».
21.35 — Езача атлетиках йола СССР чемпионати Кубоки.
22.05 — МаIача наькха баскетболах йола СССР чемпионат. «Спартак» (Ленинград) — «ВЭФ» (Рига).
22.45 — «Кердадараш».

ЭНЕРГЕТИКА ДИ

22 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.35 — «Са миншта доI вай». Ленинградера передача.
9.10 — «Наукеи техникеи». Киножурнал.
9.20 — «Спортлото», 51-гIа тираж.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Служу Советскому Союзу!».
11.00 — «Могашле».
11.45 — «Iуйранара почта». Музыкальни передача.
12.15 — Тахан — энергетика Ди.
12.30 —«Юртбоахама сахьат».
13.30 — «Музыкальни киоск».
14.00 — В. Легентов. «Эдит Пиаф». Моссовета цIерагIча паччахьалкхен академически театра спектакль.
15.50 — «Кердадараш».
15.55 — «НаькъаХочун клуб».
16.55 — «Нить времени» яха эрсий халкъа инструментий академически оркестра дакъа лоацаш йола фильма-концерта премьера.
18.00 — «Дуненюкъера панорама».
18.45 — Мультипликационни фильмаш.
19.25 — «Кердадараш».
19.30 — «Смена яьнначул тIехьагIа». Энергетика Денна хетадаь дола концерт.
21.00 — «Ха».
21.35 — «ЦТ дошоча фондера». СССР халкъа артист А. Грибов.
22.35 — «Къаьнарча Руси дошо дош».
22.55 — «Н ости».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е овтта».
8.15 — «Массадолча сурташка — малх ба».
8.30 — Ритмически гимнастика.
9.00 — «Эрсий мотт».
9.30 — Iилма-популярни фильм.
10.00 — Л. Бетховен фортепьяно, скрипкаи, виолончелаи дола концерт.
10.40 — «Гуш долчох — теша хала да».
11.40 — «Эстонски телевидени программа».
13.05 — Дэвиса кубках йола теннис финал. ВIашагIкхийтта ФРГ — вIашагIкхийтта Швеции. ФРГ-ра передача.
14.05 — «Радуга» яха халкъа творчествах йола телевизионни программай VI Дунен халкъашта юкъера фестиваль. «Боливии цун музыкеи».
14.30 — «Iодика хийла, къаьна цирк». СССР халкъа артиста Ю. Никулина дакъа а лоацаш дола фильм-концерт.
15.45 — «Тхоца де, оаха санна де, тхол дикагIа де» яха ГДР-ра передача.
16.50 — «Делкъа ханна дIадоал Iенаш». Телевизионни ворхI сери йола художественни фильм. 6-гIа сери. «Хала Iа».
18.00 — Р. К. Щедрин. ГIорбаьнна советски композитораш — Ленински премии лауреаташ.
18.40 — Езача атлетика СССР чемпионати Кубоки.
19.20 — Реклама.
19.30 — «Тха корреспонденташ дувц».
20.00 — «Бийса даькъала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Из шоана могаргда».
21.00 — «Ха».
21.35 — «Хьа воша Валентин». Лоаца метражаш йола телевизионни художественни фильм.
22.05 — Баскетболах йола СССР чемпионат. МаIанах ЦСКА — «Жальгирис».

РАДИО

17 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

6.40 — «Хоамаш».
6.55 — 7.00 Хоамаш. Хаоттам.
8.15 — Республикански газетий обзор.
8.30 — Передачай программа.
8.36 — 9.00 — Нохч - ГIалгIай музыка концерт.
9.15 — «Технически прогресса наькъагIа» (нохчий меттала).
9.30 — 10.00 — «Къона заманхо» (гIалгIай меттала).
16.00 — Передачай программа. Хаоттам.
16.01 — «БоккхагIчарна берех лаьца». Беседа (гIалгIай меттала).
16.16 — «Съездагара съездага». КПСС Шалински РК секретара М. З. Демильхановай выступлени.
16.31 — 17.00 — «Съезда хьалхарча яхьашка хьалхалаттараштa». Концерт.
18.00 — Керда хоамаш.
18.30 — 18.40 — «Техника кийча хилийта». «Гудермесский» совхозера передача.

УКВ ПРОГРАММА

17.00 — Музыкальни передача «Московски композиторий оперетта оагIонаш тIара.
17.55 — «Ромео и Джульетта». П. И. Чайковски увертюра - фантази.
18.14 — «Халкъ делакъеж». Передача.
18.38 — Машара концерт.

18 ДЕКАБРЬ

Черсий - Балкхарой АССР радиоди
Вай ленински доттагIалца чIоагIа да

6.40 — Керда хоамаш.
6.55 — 7.00 — Хоамаш. Хаоттам.
8.15 — Республикански газетий обзор.
8.30 — Передачай программа.
8.36 — «ДоттагIалла маьлха кIал». Микрофона хьалхашка ва Черсий - Балкхарой АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Б. Чабдеров.
8.45 — 9.00 — «ДоттагIалла бернат».
11.15 — «Сухала стратеги».
11.30 — «Iомаеш я морхаш».
11.45 — 12.00 — Черсий - Балкхарой поэтий кхолламах оттаь литературно - музыкальни композици.
15.15 — «Уйчешта я миллионаш».
15.35 — «КхоалагIа полюс».
15.45 — Музыка.
16.00 — Передачай программа.
16.01 — Концерт.
16.50 — 17.00 — «Геолога вахар».
18.00 — Керда хоамаш.
18.30 — 18.40 — Информационни выпуск. «Пятилеткаца гIа боахаш».

Хоттам

Тахан республике гIоллеи Грознеи морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш, цхьайолча моттигашка Iуйрийна дохк а доаллаш, тайп-тайпарча оагIонашкахьара секунде 0—5 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи фегара температура республике —2 +3, Грозне 0 +2 градус йолаш хилеи тарлу.

Кхоана морхаш а йолаш, даьгIо лоа а делхаш цхьайолча моттигашка дохк а доаллаш, тайп-тайпарча оагIонашкахьара секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи фегара температура бийсана —1 —6, дийнахьа —4 +3 градус йолаш хилеи тарлу.

Метеостанци.

ФЕ ХИЛА

Укх тIеххьарча хана республике дукхагIа хул гIашлошца дувзаденна наькъашкара-транспортни хатараш. Уж хул, эггара хьалха, гIашлой дисциплина йоацаши наькъагIа лелара правилаш ца ховши хиларах. Шоай никъ лоацбар, дикка баьлча а секундаш хьалхабовлар духьа каст-каста кхерама кIал оттаду цар шоай а шоашта гонахьарча наьха а вахар.

Къаьстта уйла тIайохийт наькъашка бераштa хулача хатараштa, бераштa улицагIа лелара, машинаш ухача наькъах дехьадувлара хьехамаш дара. Цхьабакъда, дайноаной берригаш а бац шоай бераштa наькъагIа лелара правилаш цIагIа Iомаеш.

БоккхагIбараш шоаш а дехьабувл наькъах гонахьара бераш теркал ца а деш, бокъо йоацача моттиге гIолла, гаргга кхаьча йоагIаш транспорт йоллаше а дехьабовла гIерташ уд. Из бIаргагуш дола бераш а боккхагIчар даьр де хьож, цар оамал дIаэц.

ДIауйлаел оаш оашош, алхха гIашлой юкъе а болаш наькъашка транспортаца хиннача хатарех 40 проц. бераштa транспорт тIакхеташ хиннад. Наькъашка транспортаца бераш лозадеш хинна еррига авареш 218 я. Цига 36 бер дийнад. 198 бера човнаш яьй.

Кхы юхаметтаоттадулургдоаца доккха во да из цу берий даьшта-ноаношта хинна ца Iеш, паччахьалкхенна а.

ЧIоагIа халахет, наькъагIа лелара правилаш бераша телхаелга шоашта ховшше а, боккхагIчар уж бакъахьа ца дахар, кхыметтел царна гуччахьа шоаш а уж телхаеш хилар.

Наурски станице Лермонтова цIерагIча улицагIа «Минск» яхача мотоциклца воагIаш хиннача ПМК-4 водитела Борисенко Сергей Ивановича тIатехай из цигарча школе 4 классе деша вагIача кIаьнка Лабаданов Тагир Сайдмагомедовича. КIаьнк чIоагIа лозаваь а волаш больнице вихьав.

Шалински района Гермемчуге вахача ПАЗ-672 автобуса водитела Баштаев Ризван Саидовича Грозне Ленина улицагIа туббольница йолчахьа хьалводаш автобус тIатехай сеца лаьттача троллейбуса тIехьашка гIолла гаргга кхаьча йоагIаш транспорт йоллаше а бокъонагIа доацаш наькъах дехьаэккха веннача № 15 Грозненски интернате деша вагIача 12 шу даьннача Цуриев Абубакара. ЧIоагIа лозаваь а волаш кIаьнк больнице вихьав.

Назрановски районе, СурхотIа, № 1 йолча юкъерча школе деша ягIа Муцольгова, «Москвич» яха машин тIа а теха, чIоагIа лозаяь а йолаш больнице йихьай.

НГIАССР МВД ГАИ.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместитела — 2-85-07; бехктокхама секретара — 2-84-68; отделий: партийни вахара — 2-54-04; промышленностен транспортен — 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмой — 2-85-64, корректорске — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора—2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

СФ00384. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 5382.